

Βρυξέλλες, 14 Φεβρουαρίου 2017
(OR. en)

6128/1/17
REV 1

JAI 102
COPEN 37
GENVAL 10
EUROJUST 22
ENFOPOL 59
ENFOCUSTOM 31

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αποδέκτης:	Αντιπροσωπίες
αριθ. προηγ. εγγρ.:	11501/16
Θέμα:	Πρακτικός Οδηγός για τις Κοινές Ομάδες Έρευνας

Επισυνάπτεται στο Παράρτημα Πρακτικός Οδηγός για τις Κοινές Ομάδες Έρευνας (ΚΟΕ), όπως παρουσιάστηκε από τη Γραμματεία του Δικτύου ΚΟΕ. Ο Οδηγός έχει διαμορφωθεί από το Δίκτυο ΚΟΕ, σε συνεργασία με την Eurojust, την Ευρωπόλ και την OLAF. Εμπλουτίζει το προηγούμενο Εγχειρίδιο ΚΟΕ με βάση την αποκτηθείσα πρακτική εμπειρία και ενσωματώνει το επικαιροποιημένο υπόδειγμα συμφωνίας ΚΟΕ¹.

¹ EE C 18, 19.1.2017, σ. 1-9

Πρακτικός Οδηγός

ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΟΙΝΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Πίνακας Περιεχομένων

1. Στόχος.....	4
2. Η έννοια και το νομικό πλαίσιο των ΚΟΕ.....	4
2.1. Ορισμός.....	4
2.2. Νομικό πλαίσιο.....	5
3. Σύσταση ΚΟΕ.....	6
3.1. Σε ποιά περίπτωση χρειάζεται ΚΟΕ;.....	6
3.1.1. Κατάλληλες περιπτώσεις.....	6
3.1.2. Πρακτικές παράμετροι προς εξέταση.....	7
3.2. Η συμφωνία ΚΟΕ.....	8
3.3 Δομή της ομάδας.....	8
3.3.1 Σύνθεση της ομάδας.....	8
3.3.2 Συμμετέχοντες στην ομάδα.....	9
3.4. Ενημέρωση της Eurojust για τη σύσταση ΚΟΕ.....	9
4. Η λειτουργία της ΚΟΕ.....	9
4.1. Νομικό πλαίσιο.....	9
4.2. Σχεδιασμός και συντονισμός των επιχειρησιακών δραστηριοτήτων.....	10
5. Κλείσιμο και αξιολόγηση των ΚΟΕ.....	11
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ.....	12
Παράρτημα Ι – Συχνές ερωτήσεις.....	12
1. Ποιά είναι τα κύρια πρακτικά βήματα για τη σύσταση ΚΟΕ;.....	12
2. Χρειάζονται οι υποθέσεις των ΚΟΕ περισσότερο χρόνο και περισσότερους πόρους από άλλες διασυννοριακές υποθέσεις;.....	12
3. Ενδείκνυται οι ΚΟΕ για επείγουσες υποθέσεις;.....	13
4. Υπάρχει «επικεφαλής χώρα» στις ΚΟΕ;.....	13
5. Είναι υποχρεωτική η συμμετοχή της Eurojust ή της Ευρωπόλ σε μια ΚΟΕ; Τί απαιτείται για να είναι επιλέξιμη για ενωσιακή χρηματοδότηση; Μπορούν να συμμετέχουν άλλοι φορείς;.....	14
6. Πρέπει εγχώριες έρευνες να είναι σε εξέλιξη σε όλα τα ενδιαφερόμενα κράτη για τη σύσταση ΚΟΕ;.....	14
7. Πρέπει κάθε συμβαλλόμενο μέρος της συμφωνίας να ορίζει έναν επικεφαλής ΚΟΕ;.....	15
8. Μπορούν να οριστούν περισσότεροι του ενός επικεφαλής ΚΟΕ για το ίδιο κράτος;.....	15
9. Μπορούν πρόσωπα πέραν των αρχών επιβολής του νόμου ή των δικαστικών αρχών να συμμετέχουν στις επιχειρήσεις μιας ΚΟΕ;.....	16
10. Πώς ανταλλάσσονται οι πληροφορίες και τα αποδεικτικά στοιχεία εντός μιας ΚΟΕ; Πώς απηχείται αυτή η ανταλλαγή στις εθνικές διαδικασίες;.....	16
11. Πώς μπορούν να ανταλλάσσονται πληροφορίες και αποδεικτικά στοιχεία που συγκεντρώθηκαν πριν από τη σύσταση της ΚΟΕ;.....	17
12. Υπό ποιές συνθήκες είναι δεκτά ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων τα αποδεικτικά στοιχεία που έχει συγκεντρώσει μια ΚΟΕ;.....	17
13. Πώς διευκρινίζονται οι απαιτήσεις κοινοποίησης που απορρέουν από τις εθνικές νομοθεσίες των εταίρων της ΚΟΕ;.....	18
14. Πώς χρησιμοποιούνται από κοινού τα αποδεικτικά στοιχεία που λαμβάνονται μέσω ΑΔΣ εντός μιας ΚΟΕ.....	18
15. Αποκλείει η ΚΟΕ τη χρήση άλλων μέσων αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας;.....	19

Παράρτημα II – Στήριξη από τους οργανισμούς και τα όργανα της ΕΕ στις ΚΟΕ.....	20
1. Eurojust.....	20
1.1 Αποστολή και εντολή.....	20
1.2 Συμμετοχή των εθνικών μελών της Eurojust σε ΚΟΕ	21
1.3 Η στήριξη της Eurojust στις ΚΟΕ	21
2. Ευρωπόλ	22
2.1. Αποστολή και δομή της Ευρωπόλ	22
2.2. Η νομική βάση για τη συμμετοχή της Ευρωπόλ σε ΚΟΕ.....	23
2.3. Η επιχειρησιακή στήριξη της Ευρωπόλ στις ΚΟΕ.....	23
3. Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF)	24
3.1. Αποστολή και εντολή.....	24
3.2. Η νομική βάση για τη συμμετοχή της OLAF σε ΚΟΕ.....	25
3.3. Η στήριξη της OLAF στις ΚΟΕ	26
Παράρτημα III – Υπόδειγμα συμφωνίας ΚΟΕ.....	28
Παράρτημα IV – Κατάλογος ελέγχου για τον σχεδιασμό και τον συντονισμό των επιχειρησιακών δραστηριοτήτων	38
1. Γενικά θέματα.....	38
2. Θέματα που άπτονται του εγκλήματος	39

1. Στόχος

Στόχος του παρόντος Πρακτικού Οδηγού είναι να παρέχει πληροφορίες, καθοδήγηση και συμβουλές σε επαγγελματίες σχετικά με τη σύσταση Κοινών Ομάδων Έρευνας (ΚΟΕ). Συντάχθηκε από το Δίκτυο ΚΟΕ, σε συνεργασία με την Eurojust, την Ευρωπόλ και την OLAF, και εμπλουτίζει το προηγούμενο *Εγχειρίδιο ΚΟΕ* με βάση την αποκτηθείσα πρακτική εμπειρία.

Το Δίκτυο ΚΟΕ

Το ενωσιακό Δίκτυο Εθνικών Εμπειρογνώμων για τις ΚΟΕ (το Δίκτυο ΚΟΕ) συστάθηκε το 2005 με σκοπό την προώθηση της χρήσης των ΚΟΕ από επαγγελματίες. Κάθε κράτος μέλος έχει ορίσει έναν ή περισσότερους εθνικούς εμπειρογνώμονες οι οποίοι αντιπροσωπεύουν τόσο τη δικαστική διάσταση (δικαστές, εισαγγελείς, Υπουργεία Δικαιοσύνης) όσο και τη διάσταση της επιβολής του νόμου (αστυνομικοί, Υπουργεία Εσωτερικών) μιας ΚΟΕ. Σε εθνικό επίπεδο, οι εμπειρογνώμονες ενεργούν ως σημεία επαφής στα οποία μπορούν να απευθύνονται για συμβουλές οι επαγγελματίες που επιθυμούν να συστήσουν μια ΚΟΕ. Ως μέλη του Δικτύου ΚΟΕ, έχουν πείρα στη λειτουργία των ΚΟΕ στο κράτος μέλος τους και πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με πρακτικές λεπτομέρειες των ΚΟΕ σε άλλα κράτη μέλη. Στεγαζόμενη στη Eurojust από το 2011, η Γραμματεία προωθεί, στηρίζει και κινητοποιεί τις δραστηριότητες του Δικτύου ΚΟΕ.

Αν επιθυμείτε να επικοινωνήσετε με τους εθνικούς σας εμπειρογνώμονες ΚΟΕ, ελέγξτε τους διαθέσιμους εγχώριους διαύλους επικοινωνίας (ενδοδίκτυα κ.λπ.). Αν δεν μπορείτε να βρείτε τις αναγκαίες πληροφορίες, μπορείτε να αποταθείτε ηλεκτρονικά στη διεύθυνση jitsnetworksecretariat@eurojust.europa.eu.

2. Η έννοια και το νομικό πλαίσιο των ΚΟΕ

2.1. Ορισμός

Η κοινή ομάδα έρευνας είναι διεθνές μέσο συνεργασίας συσταθέν βάσει συμφωνίας μεταξύ αρμόδιων αρχών, τόσο δικαστικών (δικαστές, εισαγγελείς, ανακριτές κ.λπ.) όσο και αρχών επιβολής του νόμου, δύο ή περισσότερων κρατών, για περιορισμένο χρονικό διάστημα και για συγκεκριμένο σκοπό, προκειμένου να διενεργεί ποινικές έρευνες σε ένα ή περισσότερα από τα συμμετέχοντα κράτη.

Σε σύγκριση με τις παραδοσιακές μορφές αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας, οι ΚΟΕ έχουν το ακόλουθο πρόσθετο όφελος:

- Καθιστούν δυνατή την άμεση συλλογή και ανταλλαγή πληροφοριών και αποδεικτικών στοιχείων χωρίς να απαιτείται χρήση παραδοσιακών διαύλων αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής (ΑΔΣ). Οι πληροφορίες και τα αποδεικτικά στοιχεία που συλλέγονται σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους στο οποίο λειτουργεί η ομάδα μπορούν να χρησιμοποιούνται από κοινού βάσει (αποκλειστικά) της συμφωνίας ΚΟΕ και
- Τα αποσπασμένα μέλη της ομάδας (δηλαδή εκείνα που προέρχονται από κράτος διαφορετικό από αυτό στο οποίο λειτουργεί η ΚΟΕ) δικαιούνται να παρίστανται και να συμμετέχουν, εντός των ορίων που προβλέπονται από την εθνική νομοθεσία ή/και καθορίζονται από τον επικεφαλής της ΚΟΕ, στα μέτρα έρευνας που εκτελούνται εκτός του κράτους προέλευσής τους.

Για τους λόγους αυτούς, οι ΚΟΕ συνιστούν ένα πολύ αποδοτικό και αποτελεσματικό μέσο συνεργασίας, το οποίο διευκολύνει τον συντονισμό των ερευνών και των διώξεων που διεξάγονται παράλληλα σε διάφορα κράτη.

2.2. Νομικό πλαίσιο

Το ενωσιακό νομικό πλαίσιο για τη σύσταση ΚΟΕ μεταξύ κρατών μελών βρίσκεται στο άρθρο 13 της Σύμβασης για την Αμοιβαία Δικαστική Συνδρομή της ΕΕ του 2000¹ και στην απόφαση-πλαίσιο του 2002 σχετικά με τις ΚΟΕ². Μέχρι σήμερα, όλα τα κράτη μέλη έχουν εφαρμόσει μία ή και τις δύο αυτές νομικές βάσεις.

Η ευρωπαϊκή εντολή έρευνας δεν μπορεί να χρησιμοποιείται με σκοπό την αίτηση σύστασης ΚΟΕ³.

Οι ΚΟΕ μπορούν επίσης να συστήνονται βάσει άλλων διεθνών πράξεων, ιδίως με αρμόδιες αρχές και μεταξύ αρμόδιων αρχών κρατών εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι ακόλουθες πράξεις περιέχουν τη νομική βάση για τη σύσταση ΚΟΕ:

- Η συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Δημοκρατίας της Ισλανδίας και του Βασιλείου της Νορβηγίας σχετικά με την εφαρμογή ορισμένων διατάξεων της σύμβασης της 29ης Μαΐου 2000 για την αμοιβαία δικαστική συνδρομή επί των ποινικών υποθέσεων μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του προσαρτώμενου σε αυτήν πρωτοκόλλου του 2001⁴
- Το άρθρο 5 της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής σχετικά με την αμοιβαία δικαστική συνδρομή⁵
- Το άρθρο 27 της Σύμβασης Αστυνομικής Συνεργασίας για τη νοτιοανατολική Ευρώπη (PCC-SEE)⁶, που εφαρμόζεται μεταξύ αρκετών κρατών μελών (Αυστρία, Βουλγαρία, Ουγγαρία, Ρουμανία, Σλοβενία) και χωρών των Βαλκανίων (Αλβανία, Βοσνία-Ερζεγοβίνη, πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, Μολδαβία, Μαυροβούνιο, Σερβία).
- Το άρθρο 20 του δεύτερου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Αμοιβαία Δικαστική Συνδρομή⁷

¹ Σύμβαση για την αμοιβαία δικαστική συνδρομή επί ποινικών υποθέσεων μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ C 197, 12.7.2000, σ. 1-23). [Διατίθεται εδώ](#).

² Απόφαση-πλαίσιο του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2002, σχετικά με τις κοινές ομάδες έρευνας (ΕΕ L 162, 20.6.2002, σ. 1-3). [Διατίθεται εδώ](#).

³ Οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 3ης Απριλίου 2014, περί της ευρωπαϊκής εντολής έρευνας σε ποινικές υποθέσεις (ΕΕ L 130/1, 1.5.2014, σ. 1-36). [Διατίθεται εδώ](#).

⁴ ΕΕ L 26, 29.1.2004, σ. 3-9.

⁵ ΕΕ L 181, 19.7.2003, σ. 34-42.

⁶ Καταχώριση στη Γραμματεία των Ηνωμένων Εθνών: Αλβανία, 3 Ιουνίου 2009, αριθ. 46240· βλέπε <http://www.pccseesecretariat.sj/>.

⁷ CETS αριθ. 182· [see http://www.conventions.coe.int/?lg=fr](http://www.conventions.coe.int/?lg=fr).

- Το άρθρο 9 της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών κατά της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών φαρμάκων και ψυχοτρόπων ουσιών⁸
- Το άρθρο 19 της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών κατά του Διεθνικού Οργανωμένου Εγκλήματος (UNTOC)⁹
- Το άρθρο 49 της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών κατά της Διαφθοράς¹⁰
- Οι διμερείς συμφωνίες μεταξύ των συμμετεχόντων κρατών.

Δεν εφαρμόζονται όλες οι ανωτέρω πράξεις μεταξύ των ίδιων κρατών. Ως εκ τούτου, η παραπομπή σε αρκετές από αυτές τις νομικές βάσεις στη συμφωνία ΚΟΕ ενδέχεται να είναι απαραίτητη στις ΚΟΕ που περιλαμβάνουν κράτη εκτός της ΕΕ. Επιπλέον, το περιεχόμενο των διατάξεων που αφορούν τις ΚΟΕ, οι οποίες μπορεί να διαφέρουν από νομική πράξη σε νομική πράξη, ενδέχεται να δικαιολογεί τη θέσπιση ειδικών ρυθμίσεων στη συμφωνία ΚΟΕ, προς συμπλήρωση της ισχύουσας πράξης (-εων).

Τα συμπεράσματα της 10ης ετήσιας συνεδρίασης εμπειρογνομόνων ΚΟΕ δίνουν μια γενική εικόνα των συγκεκριμένων προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι ΚΟΕ που περιλαμβάνουν κράτη εκτός της ΕΕ, καθώς και πιθανές λύσεις.

3. Σύσταση ΚΟΕ

Οι επαγγελματίες της ΕΕ που επιθυμούν να συστήσουν μια ΚΟΕ μπορούν εύκολα να ζητήσουν εξειδικευμένες συμβουλές και καθοδήγηση, επικοινωνώντας με τους εθνικούς εμπειρογνώμονες ΚΟΕ που έχουν ορισθεί στα κράτη μέλη τους. Μπορούν επίσης να ζητούν βοήθεια από την Eurojust και/ή την Ευρωπαϊκή προκειμένου να αξιολογήσουν την καταλληλότητα μιας υπόθεσης και να καθορίσουν τα νομικά/πρακτικά βήματα που πρέπει να ληφθούν για τη σύσταση της ΚΟΕ¹¹.

3.1. Σε ποιά περίπτωση χρειάζεται ΚΟΕ;

3.1.1. Κατάλληλες περιπτώσεις

Οι ενωσιακές πράξεις περιγράφουν δύο συγκεκριμένες περιπτώσεις κατά τις οποίες μπορεί να συσταθεί ΚΟΕ:

- **Αίτημα για διασυνοριακές έρευνες:** ΚΟΕ μπορεί να συσταθεί όταν «έρευνες για ποινικά αδικήματα σε ένα κράτος μέλος προϋποθέτουν δύσκολες και απαιτητικές έρευνες που συνδέονται με άλλα κράτη μέλη».
- **Συνδεδεμένες έρευνες που χρήζουν συντονισμού:** ΚΟΕ μπορεί να συσταθεί όταν «ορισμένα κράτη μέλη διεξάγουν έρευνες για ποινικά αδικήματα, στα οποία οι περιστάσεις της υπόθεσης απαιτούν συντονισμένη και εναρμονισμένη δράση στα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη».

Παρόμοιες διατάξεις περιλαμβάνονται σε αρκετές από τις λοιπές πράξεις που αναφέρονται ανωτέρω (Σύμβαση PCC-SEE, Πρωτόκολλο του Συμβουλίου της Ευρώπης).

⁸ United Nations Treaty Series, τόμος 1582, σ. 95. see <http://www.unodc.org/unodc/en/commissions/CND/conventions.html>.

⁹ United Nations Treaty Series, τόμος 2225, σ. 209. Βλέπε <http://www.unodc.org/unodc/en/treaties/CTOC/index.html>.

¹⁰ United Nations Treaty Series, τόμος 2349, σ. 41. Βλέπε <http://www.unodc.org/unodc/en/treaties/CAC/index.html#UNCACfulltext>.

¹¹ Περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με την επιχειρησιακή στήριξη που παρέχουν η Eurojust και η Ευρωπαϊκή είναι διαθέσιμες στα Παραρτήματα.

3.1.2. Πρακτικές παράμετροι προς εξέταση

Εκτός από τις νομικές απαιτήσεις, στην πράξη λαμβάνονται υπόψη και πρακτικές παράμετροι κατά την αξιολόγηση της ανάγκης για σύσταση ΚΟΕ, μερικές από τις οποίες παρατίθενται παρακάτω:

- η πολυπλοκότητα και η ιδιομορφία των υπό έρευνα εγκληματικών δικτύων/δραστηριοτήτων,
- ο αριθμός και η πολυπλοκότητα των μέτρων έρευνας που πρέπει να εκτελεστούν στα συμμετέχοντα κράτη και
- ο βαθμός διασύνδεσης της έρευνας μεταξύ των συμμετεχόντων κρατών.

Στη συντριπτική πλειονότητα των περιπτώσεων για τις οποίες συστήνονται ΚΟΕ, διεξάγονται παράλληλες έρευνες στα οικεία κράτη. Ωστόσο, ενδεχομένως να μην έχουν ξεκινήσει πάντα έρευνες σε όλα τα οικεία κράτη όταν εξετάζεται η δημιουργία ΚΟΕ (αλλά μόνο σε ένα ή σε περισσότερα εξ αυτών). Σε αυτές τις περιπτώσεις, το πρώτο βήμα είναι συχνά η δρομολόγηση εγχώριων ερευνών στα άλλα ενδιαφερόμενα κράτη.

Όταν οι έρευνες είναι ήδη σε εξέλιξη, το αντίστοιχο στάδιο των εθνικών ερευνών έχει σημασία: συγκεκριμένα, οι εθνικές αρχές ενδέχεται να επιθυμούν περισσότερο την ένταξη σε ΚΟΕ όταν η έρευνά τους εξακολουθεί να βρίσκεται σε σχετικά πρώιμο στάδιο και όταν οι έρευνες που διεξάγονται σε άλλες χώρες βρίσκονται σε ανάλογο στάδιο.

Όταν σε μια υπόθεση διασυνδέονται περισσότερες από δύο χώρες, το αντίστοιχο επίπεδο ανάμειξης τους λαμβάνεται επίσης υπόψη: ορισμένες φορές συμφωνείται, ως πρώτο βήμα, να μην συσταθεί ΚΟΕ μεταξύ όλων των ενδιαφερόμενων χωρών, αλλά μεταξύ των πλέον αναμειγμένων, και η συνεργασία των άλλων χωρών να επιδιωχθεί μέσω ΑΔΣ.

Σε περίπτωση που μία ή περισσότερες χώρες επιθυμούν να προσχωρήσουν στην ΚΟΕ σε μεταγενέστερο στάδιο, είναι πάντα δυνατή η τροποποίηση της αρχικής συμφωνίας.

Υπό αυτό το πρίσμα, συνιστάται οι αρχές επιβολής του νόμου και οι δικαστικές αρχές των κρατών που εξετάζουν το ενδεχόμενο σύστασης ΚΟΕ να συνέρχονται προκειμένου να συζητήσουν το θέμα *το συντομότερο δυνατόν* πριν υπάρξει επίσημη πρόταση και συμφωνία.

Η Eurojust και η Ευρωπόλ μπορούν να διαδραματίσουν κεντρικό ρόλο εν προκειμένω, επιτρέποντας στις εθνικές αρχές, κατά τη διάρκεια επιχειρησιακών ή συντονιστικών συσκέψεων:

- να διαμορφώνουν πληρέστερη διεθνή εικόνα της υπόθεσης,
- να συζητούν τη σκοπιμότητα και τις λεπτομέρειες της έναρξης παράλληλων ερευνών, με σκοπό τη σύσταση ΚΟΕ και
- να διευκρινίζουν τις εγχώριες απαιτήσεις σχετικά με την υποβολή επίσημου αιτήματος για τη σύσταση ΚΟΕ (η οποία σε ορισμένα κράτη συνιστά προϋπόθεση για τη σύσταση)¹².

¹² Βλ. παράγραφο 2 του άρθρου 13 της Σύμβασης της ΕΕ για την Αμοιβαία Δικαστική Συνδρομή του 2000. Στην πράξη, σπανίως απαιτείται υποβολή επίσημης επιστολής προς διατύπωση του αιτήματος. Συγκεκριμένες πληροφορίες για την εθνική εκτελεστική νομοθεσία, επίσης για το θέμα αυτό, διατίθενται στην *ζώνη περιορισμένης πρόσβασης ΚΟΕ*, μια διαδικτυακή πλατφόρμα που διαχειρίζεται η Γραμματεία του Δικτύου ΚΟΕ και στην οποία μπορούν να έχουν πρόσβαση οι δικαστικές αρχές και οι αρχές επιβολής του νόμου της ΕΕ. Για να ζητήσετε πρόσβαση, παρακαλείστε να στείλετε ηλεκτρονικό μήνυμα στη διεύθυνση jitsnetworksecretariat@eurojust.europa.eu.

3.2. Η συμφωνία ΚΟΕ

Έχει διαμορφωθεί υπόδειγμα της συμφωνίας¹³ προς διευκόλυνση της σύστασης ΚΟΕ. Αυτό το έγγραφο μπορεί να μεταφορτωθεί σε όλες τις επίσημες γλώσσες και σε επεξεργάσιμο μορφότυπο, από τους ιστοτόπους της Eurojust και της Ευρωπόλ.

Το υπόδειγμα συμφωνίας ΚΟΕ αποτελεί κοινό *μη δεσμευτικό σημείο αναφοράς* το οποίο οι επαγγελματίες μπορούν να διαμορφώνουν ανάλογα με τις ιδιαίτερες ανάγκες της εκάστοτε υπόθεσης. Ως εκ τούτου, ορισμένες φορές αναδιατυπώνονται τυποποιημένες διατάξεις προκειμένου να αντικατοπτρίζουν τις απαιτήσεις της εθνικής νομοθεσίας ή *ad hoc* ρυθμίσεις. Το υπόδειγμα συμφωνίας προβλέπει επίσης έναν χρήσιμο κατάλογο, ο οποίος καλύπτει τα περισσότερα από τα σημεία που πρέπει να εξεταστούν προκειμένου η ΚΟΕ να εκτελεί τις δραστηριότητές της με ασφάλεια.

Στην πράξη, το ενωσιακό υπόδειγμα χρησιμοποιείται στη συντριπτική πλειονότητα των ΚΟΕ που δημιουργούνται μεταξύ κρατών μελών. Επιπλέον, αυτό το υπόδειγμα έχει αποδειχθεί αρκετά εύελικτο ώστε να χρησιμεύει ως βάση για συζητήσεις με κράτη εκτός της ΕΕ, προσαρμοζόμενο, έως έναν βαθμό, στις διαφορετικές νομικές βάσεις. Ορισμένα κράτη μέλη έχουν αναπτύξει επίσης υποδείγματα διμερών συμφωνιών, τα οποία μπορεί να βοηθήσουν στην πρόβλεψη θεμάτων που ενδέχεται να προκύψουν σε αυτό το συγκεκριμένο πλαίσιο και να επισπεύσουν τις συζητήσεις σχετικά με το περιεχόμενο της συμφωνίας ΚΟΕ.

Αφού επιτευχθεί συμφωνία επί της αρχής για τη δημιουργία ΚΟΕ, η Eurojust μπορεί να συνδράμει στη σύνταξη της συμφωνίας ΚΟΕ και στη συζήτηση, μέσω των Εθνικών Μελών των συμμετεχόντων κρατών μελών, ρητρών που απαιτούνται για τη συμπλήρωση ή την παρέκκλιση από το υπόδειγμα συμφωνίας. Μια βέλτιστη πρακτική στο θέμα αυτό συνίσταται στη συμπλήρωση του υποδείγματος συμφωνίας σε κοινή γλώσσα εργασίας και στη μετάφρασή του στις επίσημες γλώσσες των συμμετεχόντων κρατών μελών μόνο όταν οι εταίροι έχουν συμφωνήσει επί του περιεχομένου του εγγράφου.

Κατά τη διάρκεια λειτουργίας της ΚΟΕ, η αρχική συμφωνία μπορεί να τροποποιηθεί κατόπιν αμοιβαίας συμφωνίας μεταξύ των μερών σε περίπτωση που απαιτείται αλλαγή του περιεχομένου (π.χ. αλλαγές στα εγκλήματα που ερευνώνται, συμμετοχή νέου μέρους, αλλαγές στη σύνθεση ή τους σκοπούς της ομάδας ή επέκταση της διάρκειας).

3.3. Δομή της ομάδας

3.3.1 Σύνθεση της ομάδας

Κάθε συμβαλλόμενο μέρος στη συμφωνία ΚΟΕ ορίζει τα ακόλουθα πρόσωπα:

- Τον (τους) επικεφαλής της ΚΟΕ, που είναι επιφορτισμένος (-οι), συγκεκριμένα, με την εποπτεία των δραστηριοτήτων της ΚΟΕ όταν η ομάδα δραστηριοποιείται στην επικράτεια του οικείου κράτους. Οι εθνικές νομοθεσίες συχνά διευκρινίζουν ποια αρχή είναι αρμόδια για τη σύσταση ΚΟΕ (κατά περίπτωση, κατόπιν μηχανισμού έγκρισης) και ποια αρχή είναι αρμόδια να ενεργεί ως επικεφαλής της ΚΟΕ¹⁴.
- Τα μέλη της ΚΟΕ –στις περισσότερες περιπτώσεις, αρχές επιβολής του νόμου– που θα εκτελέσουν τα μέτρα έρευνας/τις επιχειρησιακές δραστηριότητες. Όταν παρίστανται και λαμβάνουν μέρος σε έρευνα εκτός του κράτους προέλευσής τους, τα ορισθέντα μέλη ενεργούν υπό την ιδιότητα «αποσπασμένου μέλους ΚΟΕ».

Η σύσταση ΚΟΕ είναι δυνατή μεταξύ αρμόδιων αρχών τουλάχιστον δύο κρατών. Στην πράξη δεν σπανίζουν οι ΚΟΕ που δημιουργούνται μεταξύ περισσότερων εταίρων, γεγονός που μπορεί να δικαιολογήσει τη λήψη ειδικών ρυθμίσεων προς διευκόλυνση της ανταλλαγής πληροφοριών και αποδεικτικών στοιχείων.

¹³ Ψήφισμα του Συμβουλίου σχετικά με υπόδειγμα συμφωνίας για τη σύσταση κοινής ομάδας έρευνας (ΚΟΕ) (ΕΕ C 18, 19.1.2017, σ. 1-9).

¹⁴ Συγκεκριμένες πληροφορίες σχετικά με την εθνική νομοθεσία επί αυτού του θέματος διατίθενται στη *ζώνη περιορισμένης πρόσβασης ΚΟΕ*.

3.3.2 Συμμετέχοντες στην ομάδα

Εκτός από τα συμβαλλόμενα μέρη, στις ισχύουσες νομικές πράξεις προβλέπεται συνήθως προαιρετική συμμετοχή «υπαλλήλων (άλλων) φορέων». Σε αυτούς περιλαμβάνονται τα όργανα της ΕΕ, τα εθνικά μέλη της Eurojust σύμφωνα με το άρθρο 9στ της απόφασης Eurojust, το προσωπικό της Ευρωπόλ σύμφωνα με το άρθρο 6 της απόφασης Ευρωπόλ και το προσωπικό της OLAF.

Λεπτομέρειες σχετικά με τη συμμετοχή της Eurojust, της Ευρωπόλ ή της OLAF περιλαμβάνονται συνήθως σε ειδικό Προσάρτημα της συμφωνίας, υπόδειγμα του οποίου περιέχεται στο υπόδειγμα συμφωνίας ΚΟΕ.

3.4. Ενημέρωση της Eurojust για τη σύσταση ΚΟΕ

Σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 5 της απόφασης Eurojust¹⁵, ακόμη και αν δεν συμμετέχουν με την ιδιότητα συμμετέχοντος, τα εθνικά μέλη Eurojust των συμμετεχόντων κρατών μελών πρέπει να ενημερώνονται από τις αρμόδιες εθνικές αρχές τους για τη σύσταση της ΚΟΕ.

4. Η λειτουργία της ΚΟΕ

4.1. Νομικό πλαίσιο

Οι ισχύουσες πράξεις περιλαμβάνουν τις ακόλουθες αρχές σχετικά με τις ενέργειες των ΚΟΕ:

- Οι δραστηριότητες της ΚΟΕ διεξάγονται σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους εντός του οποίου αυτή λειτουργεί («κράτος λειτουργίας») και υπό την εποπτεία του επικεφαλής της ΚΟΕ που έχει οριστεί από το εν λόγω κράτος.
- Τα αποσπασμένα μέλη δικαιούνται να παρίστανται κατά τη διάρκεια της έρευνας, εκτός αν ο επικεφαλής ΚΟΕ του κράτους λειτουργίας αποφασίσει άλλως για συγκεκριμένους λόγους.
- Στα αποσπασμένα μέλη μπορεί να ανατεθεί από τον επικεφαλής της ΚΟΕ να εκτελούν μέτρα έρευνας, με τη συγκατάθεση του κράτους λειτουργίας και του κράτους που τους απέσπασε.
- Τα αποσπασμένα μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν από κοινού με την ομάδα πληροφορίες που είναι διαθέσιμες στο κράτος που τους απέσπασε. Αν χρειαστεί, μπορούν να ζητήσουν από τις αρμόδιες αρχές του κράτους αυτού να ερευνήσουν, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που προβλέπονται από την εθνική τους νομοθεσία, εγχώρια υπόθεση.

¹⁵ Απόφαση 2002/187/ΔΕΥ του Συμβουλίου για την Eurojust, όπως τροποποιήθηκε από την απόφαση 2009/426/ΔΕΥ του Συμβουλίου.

Η χρήση των πληροφοριών που ανταλλάσσονται εντός μιας ΚΟΕ (και που δεν θα μπορούσαν να ληφθούν άλλως) περιορίζεται από κανόνα ειδικότητας: οι εν λόγω πληροφορίες μπορούν κατ' αρχήν να χρησιμοποιούνται (μόνο) για τους σκοπούς για τους οποίους συστάθηκε η ομάδα. Ωστόσο, η ομάδα μπορεί να συμφωνήσει επί της εκτενέστερης χρήσης των πληροφοριών, για παράδειγμα, στη συμφωνία ΚΟΕ¹⁶.

Κατά την άσκηση των καθηκόντων τους στο κράτος λειτουργίας, τα αποσπασμένα μέλη θεωρούνται υπάλληλοι του εν λόγω κράτους όσον αφορά αδικήματα που διαπράττονται εις βάρος τους ή από αυτούς¹⁷.

Στο πλαίσιο αυτό, στην πράξη, η χρήση των ΚΟΕ φαίνεται να διαφέρει αισθητά, γεγονός που καταδεικνύει την ευελιξία τους και την ικανότητά τους να προσαρμόζονται στις ιδιαίτερες ανάγκες μιας υπόθεσης. Για παράδειγμα, σε πολλές περιπτώσεις οι έρευνες διενεργούνται πρώτα παράλληλα από τα διάφορα συμμετέχοντα κράτη, τα οποία ανταλλάσσουν μεταξύ τους περιοδικά τα αποδεικτικά στοιχεία που συλλέγουν. Σε δεύτερο στάδιο, τα μέλη της ΚΟΕ αποσπώνται από κάθε κράτος προκειμένου να στηρίξουν τη συντονισμένη επιχειρησιακή φάση.

4.2. Σχεδιασμός και συντονισμός των επιχειρησιακών δραστηριοτήτων

Για την επίτευξη των σκοπών τους, οι ΚΟΕ απαιτούν αποτελεσματικό συντονισμό των εγχώριων διαδικασιών και σχεδιασμό των μέτρων έρευνας/δίωξης. Ο συντονισμός και ο σχεδιασμός διευκολύνουν επίσης τα αιτήματα οικονομικής στήριξης, τα οποία βασίζονται στο εκτιμώμενο κόστος των σχεδιαζόμενων επιχειρησιακών δραστηριοτήτων.

Για τους λόγους αυτούς, οι επαγγελματίες αναγνωρίζουν την ανάγκη να εξετάζονται αυτά τα πρακτικά θέματα εντός της ομάδας και να συμφωνούνται ειδικές ρυθμίσεις. Έχει διαμορφωθεί κατάλογος ελέγχου προκειμένου οι ληφθείσες ρυθμίσεις να μπορούν να συμπεριλαμβάνονται σε ειδικό για τον σκοπό αυτό έγγραφο, αν κριθεί απαραίτητο (το λεγόμενο «επιχειρησιακό σχέδιο δράσης»).

Εντούτοις, στην πράξη παρατηρείται σαφής προτίμηση σε περισσότερο άτυπες λύσεις. Οι περιοδικές συσκέψεις, ιδίως αυτές που υποστηρίζονται από την Eurojust και την Ευρωπόλ, χρησιμοποιούνται ως μέσα σχεδιασμού. Τα συμπεράσματα των συσκέψεων αντικατοπτρίζουν τις ληφθείσες ρυθμίσεις.

Ανεξαρτήτως του τρόπου δράσης που θα προτιμηθεί, συνιστάται συζήτηση και, εφόσον είναι δυνατόν, καταγραφή των πρακτικών ρυθμίσεων που αφορούν επιχειρησιακές δραστηριότητες της ΚΟΕ που δεν ορίζονται ήδη στη συμφωνία ΚΟΕ. Για τον σκοπό αυτόν, οι επαγγελματίες καλούνται να συμβουλευθούν το Παράρτημα IV του παρόντος Πρακτικού Οδηγού, το οποίο περιέχει κατάλογο θεμάτων σχετικών με αυτό το πλαίσιο.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την υποστήριξη που παρέχουν η Eurojust, η Ευρωπόλ και η OLAF κατά την επιχειρησιακή φάση, συμβουλευτείτε επίσης το σχετικό Παράρτημα του παρόντος Πρακτικού Οδηγού.

¹⁶ Το άρθρο 13 παράγραφος 10 της Σύμβασης ΑΔΣ της ΕΕ επιτρέπει επίσης την κατ' εξαίρεση χρήση των ανταλλασσόμενων πληροφοριών εντός μιας ΚΟΕ (χωρίς την προηγούμενη συγκατάθεση του κράτους στο οποίο κατέστησαν διαθέσιμες οι πληροφορίες) για την αποτροπή άμεσης και σοβαρής απειλής κατά της δημόσιας ασφάλειας, αν στη συνέχεια ξεκινήσει διερεύνηση ποινικού αδικήματος.

¹⁷ Βλ. άρθρο 15 της Σύμβασης ΑΔΣ της ΕΕ. Λεπτομερείς κανόνες περί αστικής ευθύνης περιέχονται στο άρθρο 16 της ίδιας πράξης.

5. Κλείσιμο και αξιολόγηση των ΚΟΕ

Οι ΚΟΕ συστήνονται για περιορισμένο χρονικό διάστημα, το οποίο μπορεί να παραταθεί αν απαιτείται, ως συμφωνείται από τους εταίρους. Συνιστάται στους εταίρους να πραγματοποιούν διαβουλεύσεις και να συντονίζουν σε εύθετο χρόνο την πιθανή παράταση, προκειμένου να μην διακόπτεται το πλαίσιο συνεργασίας. Μονομερείς αποφάσεις περί αποχώρησης από λειτουργούσα ΚΟΕ πρέπει να αποφεύγονται ει δυνατόν.

Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δίδεται σε περιπτώσεις στις οποίες, λόγω διαφορετικών χρονικών πλαισίων, οι αρμόδιες αρχές ενός κράτους πρέπει να ολοκληρώσουν την έρευνά τους και, κατά συνέπεια, να θέσουν τέλος στη συμμετοχή τους σε μια ΚΟΕ, ενώ οι λοιποί εταίροι εξακολουθούν να χρειάζονται τη συνεργασία. Βάσει της ενημέρωσης που λαμβάνεται, το ζήτημα αυτό πρέπει να προβλέπεται επαρκώς και ενδεχομένως να πρέπει να επιστρατεύονται *ad hoc* λύσεις.

Το αργότερο πριν από το κλείσιμο της ΚΟΕ¹⁸, ενδεχομένως να πρέπει να εξεταστεί η διευθέτηση της δικαιοδοσίας και των σχετικών πρακτικών μέτρων (π.χ. επανεξέταση του πεδίου εφαρμογής των οικείων διαδικασιών, από κοινού άσκηση και/ή πιθανή μεταβίβαση δικαιοδοσίας κ.λπ.) από τους εταίρους της ΚΟΕ, μολονότι οι ληφθείσες ρυθμίσεις μπορούν να εφαρμόζονται μετά το κλείσιμο της ΚΟΕ.

Η αξιολόγηση των ΚΟΕ από τους εμπλεκόμενους παράγοντες είναι πολύ σημαντική για τον εμπλουτισμό των γνώσεων και τη βελτίωση της λειτουργίας τους. Το Έντυπο Αξιολόγησης ΚΟΕ διαμορφώθηκε προκειμένου να συνδράμει τους επαγγελματίες σε αυτή τη διαδικασία. Όταν η ΚΟΕ πρόκειται να κλείσει, οι επαγγελματίες παροτρύνονται να προβούν από κοινού στην εν λόγω αξιολόγηση, κατά προτίμηση κατά τη διάρκεια σχετικής προς τούτο σύσκεψης. Απαιτείται αξιολόγηση των ΚΟΕ που έχουν λάβει χρηματοδοτική στήριξη από την Eurojust. Λεπτομερείς πληροφορίες και οδηγίες σχετικά με την αξιολόγηση των ΚΟΕ και την υποστήριξη που μπορεί να παρασχεθεί στους επαγγελματίες μπορείτε να βρείτε εδώ.

¹⁸ Το ζήτημα αυτό ενδεχομένως να πρέπει να εξεταστεί σε προγενέστερο στάδιο, καθώς θα μπορούσε να επηρεάσει τη διεξαγωγή της έρευνας και την επιχειρησιακή φάση (π.χ. εκτέλεση των ευρωπαϊκών ενταλμάτων σύλληψης).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Παράρτημα Ι - Συχνές ερωτήσεις

1. Ποιά είναι τα κύρια πρακτικά βήματα για τη σύσταση ΚΟΕ;

Για τη σύσταση ΚΟΕ απαιτείται, πρωτίστως, να προσδιορίσουν οι αρμόδιες αρχές των συμμετεχόντων κρατών τον κοινό σκοπό και το κοινό συμφέρον για τη δημιουργία του σχετικού πλαισίου συνεργασίας, το οποίο προϋποθέτει ότι έχουν αποδειχθεί και επαληθευθεί οι διασυνδέσεις της έρευνας στα διαφορετικά κράτη. Στις περισσότερες περιπτώσεις, αυτή η διαδικασία διεξάγεται μέσω ανταλλαγής και ανάλυσης πληροφοριών μεταξύ εθνικών αρχών επιβολής του νόμου, με τη στήριξη της Ευρωπόλ, κατά περίπτωση.

Σε δεύτερο στάδιο, πρέπει να επιτευχθεί συμφωνία για τη σύσταση της ΚΟΕ μεταξύ των αρμόδιων για αυτή την απόφαση αρχών στα ενδιαφερόμενα κράτη. Οι επαγγελματίες μπορούν να βρουν επισκόπηση των εθνικών κανόνων για το θέμα αυτό στη *ζώνη περιορισμένης πρόσβασης ΚΟΕ*. Στα περισσότερα κράτη μέλη, για την απόφαση απαιτείται συμμετοχή εισαγγελικής ή δικαστικής αρχής (ενίοτε με προηγούμενη έγκριση κεντρικής αρχής). Της απόφασης ενδεχομένως να πρέπει να προηγηθεί (στην πράξη σπανίως) η διαβίβαση επίσημου αιτήματος για σύσταση ΚΟΕ.

Όταν η ΚΟΕ θεωρείται επαρκής λύση συνεργασίας, μπορεί να ξεκινήσει η σύνταξη της συμφωνίας, συχνά με την υποστήριξη της Eurojust. Ιδιαίτερη προσπάθεια και προσοχή πρέπει να αφιερώνεται στην ταχεία ολοκλήρωση αυτής της διαδικασίας, προς αποφυγή καθυστέρησης της έρευνας ή απώλειας του ρυθμού των εργασιών. Ειδικότερα, προκειμένου να απλοποιούνται οι συζητήσεις, το περιεχόμενο της συμφωνίας πρέπει να παραμένει συνοπτικό και, στο μέτρο του δυνατού, να παραλείπεται κάθε περιττή λεπτομέρεια (π.χ. πρέπει να αποφεύγονται οι λεπτομερείς περιλήψεις υποθέσεων στην ενότητα *Σκοποί*).

Βλ. επίσης παραγράφους 3.1 και 3.2 του Πρακτικού Οδηγού

2. Χρειάζονται οι υποθέσεις των ΚΟΕ περισσότερο χρόνο και περισσότερους πόρους από άλλες διασυνοριακές υποθέσεις;

Οι ΚΟΕ χρησιμοποιούνται σε πολύπλοκες διασυνοριακές έρευνες, οι οποίες φύσει απαιτούν επαρκή κατανομή χρόνου και πόρων σε εθνικό επίπεδο. Όπως ήδη αναφέρθηκε (βλ. ερώτημα 1 ανωτέρω), η σύνταξη της συμφωνίας πρέπει να ολοκληρώνεται το συντομότερο δυνατόν, προκειμένου να μην καθυστερούνται οι επιχειρήσεις.

Δεν έχει αναφερθεί ότι το χρονικό πλαίσιο των ερευνών που στηρίζονται από ΚΟΕ υπερβαίνει το χρονικό πλαίσιο άλλων διασυνοριακών υποθέσεων, και, σε αυτό το θέμα, η ευελιξία της ΚΟΕ συνήθως θεωρείται πως επισπεύδει την έρευνα. Επιπλέον, δεν έχει αναφερθεί ότι οι ΚΟΕ χρειάζονται περισσότερους οικονομικούς ή ανθρώπινους πόρους σε σχέση με άλλες διασυνοριακές υποθέσεις.

Οι επιχειρησιακές συσκέψεις και η συμμετοχή αποσπασμένων μελών ΚΟΕ ενδέχεται να επιφέρουν πρόσθετες δαπάνες (ταξιδίου και διαμονής), για τις οποίες μπορεί να ζητηθεί στήριξη από την Eurojust και την Ευρωπόλ (βλ. Παράρτημα ΙΙ παρακάτω).

Βλ. επίσης παράγραφο 4.1 του Πρακτικού Οδηγού

3. Ενδείκνυνται οι ΚΟΕ για επείγουσες υποθέσεις;

Αφού συσταθούν, οι ΚΟΕ παρέχουν ένα ευέλικτο πλαίσιο, καθιστώντας δυνατή τη συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων αρχών σε πραγματικό χρόνο και διευκολύνοντας τη διενέργεια επείγουσών πράξεων, όπως οι ελεγχόμενες παραδόσεις, οι ταυτόχρονες και συντονισμένες επιχειρήσεις και η διερεύνηση σοβαρών διεθνών συμβάντων.

Όταν απαιτείται επείγουσα δράση πριν συσταθεί η ΚΟΕ (π.χ. συλλήψεις ή ελεγχόμενες παραδόσεις που δεν μπορούν να αναβληθούν), πιθανές επιλογές είναι πάντα η έναρξη συνεργασίας μέσω άλλης οδού (ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ αστυνομικών αρχών και/ή αμοιβαία νομική συνδρομή) και η συνεκτίμηση της σύστασης ΚΟΕ σε μεταγενέστερο στάδιο.

Βλ. επίσης παραγράφους 3.1, 3.2 και 4.2 του Πρακτικού Οδηγού

4. Υπάρχει «επικεφαλής χώρα» στις ΚΟΕ;

Η σύσταση και η λειτουργία μιας ΚΟΕ απορρέει από αμοιβαία συμφωνία μεταξύ εθνικών αρχών. Η συνεργασία είναι ισότιμη, γεγονός που σημαίνει ότι η συνεργασία στο πλαίσιο μιας ΚΟΕ δεν επηρεάζει την άσκηση των εξουσιών των αρχών επιβολής του νόμου και των δικαστικών αρχών δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας.

Στην πράξη, τα μέρη μπορούν να συμφωνήσουν ότι ένα εξ αυτών, π.χ. το κράτος που επηρεάζεται περισσότερο ή έχει πληρέστερη εικόνα των δραστηριοτήτων της ομάδας του οργανωμένου εγκλήματος, λαμβάνει περισσότερη πρωτοβουλία και/ή *de facto* οργανώνει τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών αρχών. Αυτή η ρύθμιση μπορεί να είναι χρήσιμη για να διασφαλίζεται ο κατάλληλος συντονισμός εντός της ΚΟΕ, με πλήρη σεβασμό στα δικαιώματα των εθνικών αρχών.

Βλ. επίσης παράγραφο 3.3 του Πρακτικού Οδηγού

5. Είναι υποχρεωτική η συμμετοχή της Eurojust ή της Ευρωπόλ σε μια ΚΟΕ; Τί απαιτείται για να είναι επιλέξιμη για ενωσιακή χρηματοδότηση; Μπορούν να συμμετέχουν άλλοι φορείς;

Η συμμετοχή της Eurojust και/ή της Ευρωπόλ σε μια ΚΟΕ είναι προαιρετική. Οι εθνικές αρχές αποφασίζουν αν επιθυμούν να επωφεληθούν από τη στήριξη που μπορούν να προσφέρουν (για την επισκόπηση της παρεχόμενης στήριξης, βλ. Παράρτημα ΙΙ).

Για να είναι μια ΚΟΕ επιλέξιμη προς χρηματοδότηση από την Eurojust, τα εθνικά μέλη Eurojust του ή των ενδιαφερόμενων κρατών μελών πρέπει να έχουν κληθεί να συμμετάσχουν στις δραστηριότητές της. Η εκπλήρωση αυτής της απαίτησης βεβαιώνεται σημειώνοντας το αντίστοιχο τετραγωνίδιο στο έντυπο της αίτησης. Στην ιδανική περίπτωση, αυτή η πρόσκληση πρέπει να περιλαμβάνεται σε συγκεκριμένο έγγραφο (π.χ. στο Παράρτημα της συμφωνίας ΚΟΕ σχετικά με τον ρόλο των συμμετεχόντων, σε ρήτρα της συμφωνίας ή ως αναφορά που περιέχεται στις πληροφορίες που παρέχονται στην Eurojust σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 5 της απόφασης Eurojust, κ.λπ.).

Οι ισχύουσες ενωσιακές και διεθνείς πράξεις αναφέρονται επίσης στη συμμετοχή «άλλων φορέων» στην ΚΟΕ. Εκτός από την Eurojust και την Ευρωπόλ, η OLAF είναι μέχρι στιγμής ο μοναδικός άλλος φορέας που συμμετέχει σε ΚΟΕ.

Βλ. επίσης υποπαράγραφο 3.3.2 και παράγραφο 3.4 του Πρακτικού Οδηγού

6. Πρέπει εγχώριες έρευνες να είναι σε εξέλιξη σε όλα τα ενδιαφερόμενα κράτη για τη σύσταση ΚΟΕ;

Οι ενωσιακές πράξεις δεν απαιτούν ρητώς να είναι σε εξέλιξη εγχώριες έρευνες σε όλα τα συμμετέχοντα κράτη όταν συστήνεται μια ΚΟΕ.

Από τις δύο περιπτώσεις που αναφέρονται στην υποπαράγραφο 3.1.1, μόνο η μία (*Συνδεδεμένες έρευνες που χρήζουν συντονισμού*) αναφέρεται σαφώς στην ύπαρξη παράλληλων διαδικασιών, ενώ στην άλλη (*Αίτημα για διασυννοριακές έρευνες*), φαίνεται πως αρκεί η διεξαγωγή έρευνας σε ένα από τα συμμετέχοντα κράτη. Επιπλέον, από την ανάλυση των εκτελεστικών νομοθεσιών διαφαίνεται ότι, σε ορισμένα κράτη μέλη, η έναρξη εγχώριας έρευνας δεν είναι προϋπόθεση για τη σύσταση της ΚΟΕ¹⁹.

Ωστόσο, στη συντριπτική πλειονότητα των περιπτώσεων, όταν συστήνεται η ΚΟΕ διενεργούνται παράλληλες διαδικασίες.

Βλ. επίσης παράγραφο 3.3 του Πρακτικού Οδηγού

¹⁹ Συγκεκριμένες πληροφορίες σχετικά με τις εθνικές εκτελεστικές νομοθεσίες –επίσης επί αυτού του θέματος– διατίθενται στη ζώνη περιορισμένης πρόσβασης ΚΟΕ.

7. Πρέπει κάθε συμβαλλόμενο μέρος της συμφωνίας να ορίζει έναν επικεφαλής ΚΟΕ;

Οι υπάρχουσες πράξεις περί ΚΟΕ δεν διευκρινίζουν αν κάθε συμβαλλόμενο μέρος της συμφωνίας πρέπει να ορίσει έναν επικεφαλής. Εντούτοις, αναφέρουν ότι «επικεφαλής της ομάδας τοποθετείται εκπρόσωπος της αρμόδιας αρχής του κράτους μέλους, στο οποίο αυτή λειτουργεί, η οποία μετέχει στη διερεύνηση των εγκλημάτων», πράγμα που μπορεί να υποδηλώνει ότι για καθένα από τα κράτη στα οποία λειτουργεί η ομάδα πρέπει να διορίζεται τουλάχιστον ένας επικεφαλής ΚΟΕ. Αυτό συμβαίνει στην πράξη στη συντριπτική πλειονότητα των περιπτώσεων.

Βλ. επίσης υποπαράγραφο 3.3.1 του Πρακτικού Οδηγού

8. Μπορούν να οριστούν περισσότεροι του ενός επικεφαλής ΚΟΕ για το ίδιο κράτος;

Οι υφιστάμενες πράξεις περί ΚΟΕ δεν διευκρινίζουν αν κάθε συμβαλλόμενο μέρος πρέπει να ορίσει έναν μόνο επικεφαλής.

Στην πράξη, στα κράτη μέλη στα οποία ανακριτής και εισαγγελέας συμμετέχουν αμφότεροι στην ίδια υπόθεση είναι δυνατός ο ορισμός δύο επικεφαλής ΚΟΕ.

Ενδεχομένως να προκύψει δυσκολία όταν τα αδικήματα που ερευνά η ΚΟΕ είναι αντικείμενο πολλών συνδεδεμένων ερευνών που διεξάγονται εντός του ίδιου κράτους από διαφορετικές αρχές. Η κατάσταση αυτή ενδέχεται να επηρεάσει την αποδοτικότητα της ομάδας, αν οι αρμόδιες αρχές δεν έχουν τις ίδιες απόψεις επί της υπόθεσης. Ως εκ τούτου, όποτε είναι δυνατό, πρέπει να διασφαλίζεται ο συντονισμός των (διασυνδεδεμένων) ερευνών σε εθνικό επίπεδο πριν από τη σύσταση της ΚΟΕ, ούτως ώστε να ορίζεται μόνο ένας επικεφαλής για το εκάστοτε συμμετέχον κράτος.

Βλ. επίσης υποπαράγραφο 3.3.1 του Πρακτικού Οδηγού

9. Μπορούν πρόσωπα πέραν των αρχών επιβολής του νόμου ή των δικαστικών αρχών να συμμετέχουν στις επιχειρήσεις μιας ΚΟΕ;

Όπως και σε άλλες έρευνες, η συμβολή προσώπων που δεν είναι ούτε αρχές επιβολής του νόμου ούτε δικαστικές αρχές μπορεί να αποδειχθεί ωφέλιμη για την έκβαση μιας υπόθεσης (π.χ. εγκληματολογικοί εμπειρογνώμονες ή μη κυβερνητικές οργανώσεις, ιδίως για την υποστήριξη των θυμάτων). Όταν υπάρχει ενδεχόμενο τέτοιας συμμετοχής, η συζήτηση του θέματος μεταξύ των εταίρων κατά τη σύσταση της ΚΟΕ ίσως να είναι χρήσιμη.

Ο επικεφαλής ΚΟΕ του κράτους στο οποίο λειτουργεί η ομάδα, μπορεί να αναθέσει σε αποσπασμένα μέλη της ΚΟΕ την εκτέλεση μέτρων έρευνας. Έτσι εξηγείται γιατί στην πράξη τα μέλη μιας ΚΟΕ είναι υπάλληλοι αρμόδιοι να εκτελούν τέτοια μέτρα στο κράτος που τους απέσπασε.

Βλ. επίσης υποπαράγραφο 3.3.1 του Πρακτικού Οδηγού

10. Πώς ανταλλάσσονται οι πληροφορίες και τα αποδεικτικά στοιχεία εντός μιας ΚΟΕ; Πώς απηχείται αυτή η ανταλλαγή στις εθνικές διαδικασίες;

Οι ενωσιακές και διεθνείς πράξεις ρυθμίζουν κυρίως την πρόσβαση και τη χρήση από τα μέλη της ΚΟΕ των πληροφοριών και των αποδεικτικών στοιχείων που συλλέγει η ομάδα, όχι τις προϋποθέσεις που ισχύουν για την ανταλλαγή των πληροφοριών/αποδεικτικών στοιχείων. Ως εκ τούτου, η εγχώρια νομοθεσία και η συνήθης πρακτική πρέπει να τηρούνται από τους επικεφαλής και τα μέλη της ΚΟΕ.

Η εμπειρία δείχνει έντονη προτίμηση των επαγγελματιών στους ανεπίσημους διαύλους επικοινωνίας. Όσον αφορά την προστασία των δεδομένων και την ασφάλεια, μπορεί να συνιστάται η χρήση του SIENA²⁰ ή, εναλλακτικά, να διατίθενται τα ειδικά σχεδιασμένα μέσα και η ασφαλής διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της Eurojust στο πλαίσιο του προγράμματος χρηματοδότησης των ΚΟΕ. Επιπλέον, η προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να εξετάζεται μεταξύ των εταίρων της ΚΟΕ, λαμβάνοντας υπόψη το ισχύον ενωσιακό πλαίσιο²¹.

Βλ. επίσης παράγραφο 4 του Πρακτικού Οδηγού

²⁰ Η Εφαρμογή Δικτύου Ασφαλούς Ανταλλαγής Πληροφοριών (SIENA) είναι ένα εργαλείο σχεδιασμένο από την Ευρωπόλ για να επιτρέπει την ταχεία, ασφαλή και φιλική προς τον χρήστη επικοινωνία και ανταλλαγή επιχειρησιακών και στρατηγικών εγκληματολογικών πληροφοριών και ευαίσθητων στοιχείων.

²¹ Βλ. Οδηγία (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της πρόληψης, διερεύνησης, ανίχνευσης ή δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της απόφασης-πλασίου 2008/977/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 119, 4.5.2016, σ. 89).

11. Πώς μπορούν να ανταλλάσσονται πληροφορίες και αποδεικτικά στοιχεία που συγκεντρώθηκαν πριν από τη σύσταση της ΚΟΕ;

Αυτό το θέμα έχει εξεταστεί ποικιλοτρόπως στην πράξη: ανταλλαγή αιτημάτων ΑΔΣ, αυθόρμητη ανταλλαγή υφιστάμενων στοιχείων (άρθρο 7 της Σύμβασης ΑΔΣ της ΕΕ του 2000), κ.λπ. Εντούτοις, στις περισσότερες περιπτώσεις, για λόγους αποτελεσματικότητας, οι εταίροι μιας ΚΟΕ διευκρινίζουν εξαρχής στη συμφωνία ΚΟΕ ότι τα εν λόγω στοιχεία θα ανταλλάσσονται στο πλαίσιο της συμφωνίας ΚΟΕ καθαυτής.

Βλ. επίσης παράγραφο 4 του Πρακτικού Οδηγού

12. Υπό ποιές συνθήκες είναι δεκτά ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων τα αποδεικτικά στοιχεία που έχει συγκεντρώσει μια ΚΟΕ;

Οι ισχύουσες πράξεις προβλέπουν ότι η ομάδα πραγματοποιεί τις εργασίες της σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους στο οποίο λειτουργεί σε δεδομένο χρόνο. Οι ισχύουσες πράξεις δεν διευκρινίζουν, ωστόσο, ότι τα στοιχεία που συνέλεξε η ομάδα υπό αυτές τις συνθήκες είναι, φύσει, δεκτά ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων των συμμετεχόντων κρατών.

Το ζήτημα ρυθμίζεται από την εθνική νομοθεσία, επισκόπηση της οποίας διατίθεται για τους επαγγελματίες στη ζώνη περιορισμένης πρόσβασης ΚΟΕ. Εντούτοις, στην πράξη, σπανίως αμφισβητείται το παραδεκτό των στοιχείων που συλλέγονται εντός της ΚΟΕ: πολύ συχνά, η ευελιξία που παρέχει η ΚΟΕ καθιστά δυνατή –ήδη από τη στιγμή της συλλογής των στοιχείων– την πρόβλεψη ενδεχόμενων θεμάτων παραδεκτού και την εύρεση κατάλληλων διευθετήσεων. Η ανάθεση σε επικεφαλής ή μέλος ΚΟΕ της αρμοδιότητας να ασχολείται με θέματα παραδεκτού –όπως προτείνεται στο υπόδειγμα συμφωνίας– και η στήριξη των εμπειρογνομόνων της ΚΟΕ και/ή της Eurojust, μπορεί να αποδειχθεί ωφέλιμη σε αυτό το θέμα.

Βλ. επίσης παράγραφο 4 του Πρακτικού Οδηγού

13. Πώς διευκρινίζονται οι απαιτήσεις κοινοποίησης που απορρέουν από τις εθνικές νομοθεσίες των εταίρων της ΚΟΕ;

Ένα πρόσθετο όφελος της ΚΟΕ σε σύγκριση με την ανταλλαγή αιτημάτων αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής είναι η δυνατότητα άμεσης κοινοχρησίας των πληροφοριών μεταξύ των μελών της.

Ωστόσο, η εθνική νομοθεσία μπορεί να διαφέρει όσον αφορά:

- τον βαθμό στον οποίο οι πληροφορίες που λαμβάνονται μπορούν (ή πρέπει) να περιλαμβάνονται στις διαδικασίες και να χρησιμοποιούνται ως αποδεικτικά στοιχεία στο δικαστήριο και
- τον βαθμό στον οποίο αυτές οι πληροφορίες μπορούν (ή πρέπει) να κοινοποιούνται στα ενδιαφερόμενα μέρη και το στάδιο των διαδικασιών κατά το οποίο θα πραγματοποιηθεί η εν λόγω κοινοποίηση.

Αν οι εταίροι της ΚΟΕ δεν έχουν πλήρη επίγνωση του εφαρμοστέου νομικού καθεστώτος στα άλλα συμμετέχοντα κράτη, ενδέχεται να επηρεαστεί δυσμενώς η αποτελεσματικότητα της έρευνας και/ή της δίωξης.

Προς διευκόλυνση της λειτουργίας της ΚΟΕ, μπορεί να ενδείκνυται η διασαφήνιση των ισχυόντων εγχώριων κανόνων κατά το στάδιο της σύστασης. Οι επαγγελματίες μπορούν επίσης να ανατρέχουν στις σχετικές διαθέσιμες πληροφορίες περί εθνικής νομοθεσίας στη ζώνη περιορισμένης πρόσβασης ΚΟΕ. Σύμφωνα με τη συνήθη πρακτική, στη συμφωνία μπορεί επίσης να προστεθεί ως Παράρτημα αντίγραφο ή περίληψη των εγχώριων νομοθεσιών.

Βλ. επίσης παράγραφο 4 του Πρακτικού Οδηγού

14. Πώς χρησιμοποιούνται από κοινού τα αποδεικτικά στοιχεία που λαμβάνονται μέσω ΑΔΣ εντός μιας ΚΟΕ;

Καθώς οι ΚΟΕ μπορούν να λειτουργούν μόνο στην επικράτεια των κρατών που είναι συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας, η συνεργασία άλλων κρατών θα επιδιώκεται μέσω ΑΔΣ (ή, εναλλακτικά, με πράξη που καθιστά ισχύουσα την αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης).

Στην πράξη, επειδή τα αποδεικτικά στοιχεία που συλλέγονται συχνά ενδιαφέρουν όλα τα μέρη, τα μέρη της ΚΟΕ συνήθως διαβουλεύονται μεταξύ τους, μολονότι το αίτημα υποβάλλεται επισήμως από ένα εξ αυτών.

Για να εξασφαλιζέται ότι τα συλλεχθέντα αποδεικτικά στοιχεία διατίθενται εντός της ΚΟΕ, μια ενδεδειγμένη προσέγγιση είναι η συμπερίληψη στη συμφωνία ρήτρας που διευκρινίζει ότι σε περίπτωση που πρέπει να αποσταλεί αίτημα ΑΔΣ σε κράτος που δεν είναι μέρος της ΚΟΕ, θα ζητείται η συγκατάθεση του κράτους-αποδέκτη του αιτήματος στην από κοινού χρήση με το άλλο μέρος ή τα άλλα μέρη της ΚΟΕ των στοιχείων που λαμβάνονται ως αποτέλεσμα της εκτέλεσης του αιτήματος.

Βλ. επίσης παράγραφο 4 του Πρακτικού Οδηγού

15. Αποκλείει η ΚΟΕ τη χρήση άλλων μέσων αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας;

Οι ΚΟΕ διευκολύνουν τη συλλογή και την ανταλλαγή πληροφοριών και αποδεικτικών στοιχείων, στο πλαίσιο των οποίων κατά κανόνα θα πρέπει να αποκλείεται η χρήση μεταξύ των μερών μέσων δικαστικής συνεργασίας που έχουν τον ίδιο σκοπό ή το ίδιο πεδίο εφαρμογής (ιδίως την ΑΔΣ).

Όπως ήδη αναφέρθηκε, η συνεργασία στο πλαίσιο μιας ΚΟΕ συνδυάζεται συχνά με τη χρήση της ΑΔΣ προς κράτη «εκτός» της ΚΟΕ. Επιπλέον, η σύσταση ΚΟΕ δεν αποκλείει τη χρήση μέσων με διαφορετικό σκοπό ή πεδίο εφαρμογής (ιδίως την παράδοση προσώπου, όπως στο πλαίσιο του *ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης*).

Στην περίπτωση άλλων μέσων συνεργασίας ή αμοιβαίας αναγνώρισης, η ύπαρξη παράλληλων διαδικασιών δύναται να περιορίσει *de facto* το συμφέρον της χρήσης τους, καθώς τα περισσότερα από τα σχετικά μέτρα μπορούν να εφαρμοστούν από κάθε μέρος στο πλαίσιο των εγχώριων διαδικασιών (π.χ. εκτέλεση απόφασης δέσμευσης). Ωστόσο, δεν ακολουθείται ενιαία πρακτική σε αυτόν τον τομέα, και σε μια δεδομένη περίπτωση η χρήση άλλων μέσων, κανένα από τα οποία δεν απαγορεύει ρητά την εφαρμογή του στο πλαίσιο των ΚΟΕ, ενδέχεται να αποδειχθεί επωφελής.

Βλ. επίσης υποπαράγραφο 3.1.2 του Πρακτικού Οδηγού

Παράρτημα II - Στήριξη από τους οργανισμούς και τα όργανα της ΕΕ στις ΚΟΕ

Στα μέσα της ΕΕ σχετικά με τις ΚΟΕ υπάρχει ειδική πρόβλεψη για τη συμμετοχή των οργανισμών και οργάνων της ΕΕ, η οποία προβλέπεται επίσης στην πράξη σε προσάρτημα της συμφωνίας ΚΟΕ.

Στην πράξη, η συντριπτική πλειονότητα των ΚΟΕ επωφελείται από τη στήριξη των οργανισμών της ΕΕ. Επιπλέον, οι διάφορες μορφές στήριξης που αναλύονται κατωτέρω δεν θεωρούνται αποκλειστικές, αλλά συμπληρωματικές: από τις παρατηρήσεις των επαγγελματιών προκύπτει το πρόσθετο όφελος που προσδίδει στις έρευνες η «διυπηρεσιακή» προσέγγιση, στο πλαίσιο της οποίας οι οργανισμοί και τα όργανα της ΕΕ συμβάλλουν στην ΚΟΕ με συντονισμένο τρόπο.

1. Eurojust

1.1 Αποστολή και εντολή

Για να εκπληρωθούν οι στόχοι των ΚΟΕ, απαιτείται κατάλληλος συντονισμός των ερευνών και των διώξεων, η διευκόλυνση των οποίων αποτελεί την κύρια αποστολή της Eurojust.

Η Eurojust είναι η μονάδα δικαστικής συνεργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στις αρμοδιότητές της εμπίπτουν, παρομοίως με την εντολή της Ευρωπόλ, οι κύριες μορφές οργανωμένου εγκλήματος, σοβαρού εγκλήματος και τρομοκρατίας. Σε ό,τι αφορά άλλα είδη αδικημάτων, η Eurojust δύναται επίσης να συμπράττει σε έρευνες και διώξεις κατόπιν αιτήματος ενός κράτους μέλους.

Η Eurojust μπορεί να παρέχει στήριξη σε διαδικασίες που διεξάγουν οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών. Κατόπιν αιτήματος κράτους μέλους, δύναται επίσης να συμπράττει σε έρευνες και διώξεις σχετικά με το συγκεκριμένο κράτος μέλος ή τρίτο κράτος, εφόσον έχει συναφθεί συμφωνία συνεργασίας ή αποδειχθεί ότι υπάρχει ουσιώδες συμφέρον που επιβάλλει την παροχή αυτής της υποστήριξης.

Ο ειδικός ρόλος της Eurojust στο πλαίσιο των ΚΟΕ αποτυπώνεται στο νομικό της πλαίσιο:

- *Πληροφορίες από τα κράτη μέλη για τις συσταθείσες ΚΟΕ (βλ. επίσης παράγραφο 3.4 του Πρακτικού Οδηγού)*
- *Αίτημα σύστασης ΚΟΕ:* Η Eurojust, είτε μέσω των εθνικών μελών της είτε ως συλλογικό όργανο, δύναται να ζητήσει από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών να συστήσουν μια ΚΟΕ·
- *Δικαίωμα συμμετοχής:* Τα εθνικά μέλη δικαιούνται να συμμετέχουν σε ΚΟΕ, μεταξύ άλλων στη σύστασή τους, σχετικά με τα οικεία κράτη μέλη τους·
- *Συμμετοχή της Eurojust και χρηματοδότηση των ΚΟΕ:* Τα εθνικά μέλη, οι αναπληρωτές ή οι βοηθοί τους καλούνται να συμμετάσχουν σε οποιαδήποτε ΚΟΕ στην οποία εμπλέκεται το κράτος μέλος τους και για την οποία παρέχεται κοινοτική χρηματοδότηση.

1.2 Συμμετοχή των εθνικών μελών της Eurojust σε ΚΟΕ

Η Eurojust μπορεί να παρέχει υποστήριξη σε μια ΚΟΕ με βάση τις γενικές αποστολές και τους γενικούς στόχους της. Ωστόσο, σύμφωνα με το άρθρο 9στ της απόφασης Eurojust, η συμμετοχή της στις περισσότερες περιπτώσεις προβλέπεται επίσημα προκειμένου να διασφαλίζεται η σαφήνεια όσον αφορά το εφαρμοστέο πλαίσιο.

Στις περισσότερες περιπτώσεις, οι λεπτομέρειες για τη συμμετοχή των εθνικών μελών δεν περιλαμβάνονται στην ίδια τη συμφωνία ΚΟΕ, αλλά σε ειδικό προσάρτημα, όπου διευκρινίζεται σε κάθε περίπτωση αν ενεργούν για λογαριασμό της Eurojust ή ως εθνικές αρμόδιες αρχές.

Παρόλο που το άρθρο 9στ αναφέρεται ρητά στη συμμετοχή των εθνικών μελών σε ΚΟΕ που έχουν συσταθεί μεταξύ κρατών μελών της ΕΕ, δεν απαγορεύει τη συμμετοχή των εθνικών μελών και σε ΚΟΕ όπου συμμετέχουν τρίτα κράτη, εφόσον αυτό επιτρέπεται από το εθνικό τους δίκαιο.

1.3 Η στήριξη της Eurojust στις ΚΟΕ

- *Φάση σύστασης*

Από την πρώτη επαφή με τις αρχές της χώρας τους, οι εθνικές θυρίδες της Eurojust επικουρούν συστηματικά τα δυνητικά μέρη των ΚΟΕ κατά την αξιολόγηση του κατά πόσο μια υπόθεση προσφέρεται για σύσταση ΚΟΕ.

Συχνά, η ανάγκη σύστασης ΚΟΕ προκύπτει κατά τη διάρκεια συνεδρίασης συντονισμού (δηλαδή συνάντησης μεταξύ σχετικών εθνικών αρχών που διοργανώνει και χρηματοδοτεί η Eurojust με στόχο την προώθηση και επίτευξη συμφωνίας αμοιβαίας συνεργασίας και/ή τον συντονισμό ερευνών και διώξεων). Τέτοια ανάγκη ενδέχεται να προκύψει:

- λόγω διαπιστωθείσας συνάφειας μεταξύ των υφιστάμενων παράλληλων διαδικασιών ή
- όταν οι συζητήσεις οδηγούν στην έναρξη ερευνών στο(α) κράτος(η) μέλος(η) όπου δεν έχουν ξεκινήσει ακόμα έρευνες (σε τέτοιες περιπτώσεις, η Eurojust δύναται, για παράδειγμα, να διευκολύνει τη διαβίβαση αποδεικτικών στοιχείων που δίνουν στην αποδέκτρια αρχή τη δυνατότητα να κινησει διαδικασίες).

Μόλις επιτευχθεί συμφωνία επί της αρχής για τη σύσταση ΚΟΕ, η Eurojust μπορεί να παρέχει βοήθεια για τη σύνταξη της συμφωνίας ΚΟΕ και τη συζήτηση των βασικών ρητρών της, μέσω των εθνικών θυρίδων που συμμετέχουν. Η υπογραφή της συμφωνίας ΚΟΕ στη Eurojust αποτελεί την ευκαιρία να συζητηθούν τα πρώτα συγκεκριμένα βήματα συνεργασίας στο πλαίσιο της ΚΟΕ, εάν δεν έχουν συζητηθεί σε προγενέστερο στάδιο.

- *Επιχειρησιακή φάση*

Κατά τη διάρκεια της επιχειρησιακής φάσης, η Eurojust μπορεί να παρέχει συνδρομή σε σχέση με πρακτικά ή νομικά ζητήματα που αφορούν τη λειτουργία της ΚΟΕ, όπως η κοινοποίηση, το παραδεκτό των αποδεικτικών στοιχείων, η συμμετοχή των αποσπασμένων μελών, ο συντονισμός μεταξύ των εταίρων της ΚΟΕ κ.λπ.

Επίσης, κατά τη διάρκεια αυτής της φάσης, η Eurojust μπορεί να θέσει σε εφαρμογή το κέντρο συντονισμού της, που διευκολύνει την ανταλλαγή πληροφοριών σε πραγματικό χρόνο κατά τη διάρκεια κοινών δράσεων και την επίλυση τυχόν νομικών και πρακτικών ζητημάτων.

Στο πλαίσιο της επιχειρησιακής υποστήριξης της, η Eurojust παρέχει χρηματοδότηση για δραστηριότητες των ΚΟΕ, συμπεριλαμβανομένης της επιστροφής:

- οδοιπορικών και εξόδων διαμονής (επιχειρησιακές συσκέψεις, συμμετοχή σε μέτρα έρευνας που εφαρμόζονται εκτός του κράτους προέλευσης)·
- δαπανών διερμηνείας και μετάφρασης· και
- εξόδων μεταφοράς αποδεικτικών στοιχείων και/ή κατασχεθέντων αντικειμένων.

Η Eurojust δανείζει επίσης στις ΚΟΕ φορητούς υπολογιστές με ασφαλή σύνδεση, ασφαλή κινητά τηλέφωνα (με κάλυψη του κόστους επικοινωνίας), φορητούς σαρωτές και εκτυπωτές.

Για περισσότερες πληροφορίες, ανατρέξτε στον [οδηγό χρηματοδότησης ΚΟΕ](#) που έχει δημοσιευθεί στον ιστότοπο της Eurojust.

- **Κλείσιμο της ΚΟΕ και ακόλουθες ενέργειες**

Εάν δεν έχει προβλεφθεί σε προγενέστερο στάδιο, η Eurojust μπορεί επίσης να παράσχει συνδρομή για τη διευθέτηση της δικαιοδοσίας και συναφή μέτρα. Μπορεί να διευκολύνει την αξιολόγηση των ΚΟΕ προσφέροντας χώρους συναντήσεων και συνδρομή κατά τη διάρκεια των συσκέψεων αξιολόγησης ή παρέχοντας εγκαταστάσεις εικονοτηλεδιάσκεψης. Η χρηματοδότηση των ΚΟΕ μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί για τη διοργάνωση συσκέψεων αξιολόγησης στα συμμετέχοντα κράτη.

2. Ευρωπόλ

2.1. Αποστολή και δομή της Ευρωπόλ

Στην αρμοδιότητα της Ευρωπόλ εμπíπτουν το οργανωμένο έγκλημα, η τρομοκρατία και άλλες μορφές σοβαρού εγκλήματος, που επηρεάζουν δύο ή περισσότερα κράτη μέλη κατά τρόπο που απαιτεί κοινή προσέγγιση από τα κράτη μέλη, λαμβανομένων υπόψη του εύρους, της σημασίας και των συνεπειών των αξιόποινων πράξεων.

Η Ευρωπόλ υποστηρίζει τις υπηρεσίες επιβολής του νόμου των κρατών μελών μέσω των μοναδικών δυνατοτήτων ανάλυσης και παροχής πληροφοριών της, καθώς και διαθέτοντας την εμπειρογνωμοσύνη του προσωπικού της που αριθμεί πάνω από 700 μέλη για τον εντοπισμό και την παρακολούθηση των πλέον επικίνδυνων εγκληματικών και τρομοκρατικών δικτύων στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Στην έδρα της Ευρωπόλ έχουν αποσπασθεί από τα κράτη μέλη και τους εταίρους της Ευρωπόλ εκτός ΕΕ περίπου 150 αξιωματικοί σύνδεσμοι, οι οποίοι εξασφαλίζουν την ταχεία και αποτελεσματική συνεργασία, στο πλαίσιο των προσωπικών επαφών και αμοιβαίας εμπιστοσύνης. Συνεργάζονται ενεργά με το προσωπικό της Ευρωπόλ, υποστηρίζουν το αναλυτικό έργο που επιτελεί το εν λόγω προσωπικό και διευκολύνουν την ανταλλαγή στρατηγικών και επιχειρησιακών πληροφοριών.

Οι αξιωματικοί σύνδεσμοι συμμετέχουν σε επιχειρησιακές συσκέψεις και συντονίζουν ή οργανώνουν ελεγχόμενες παραδόσεις και διασυνοριακές παρακολουθήσεις στο πλαίσιο συστήματος επιφυλακής σε 24ωρη βάση όλη την εβδομάδα. Οι αξιωματικοί σύνδεσμοι της Ευρωπόλ έχουν επίσης συμβουλευτικό ρόλο και διατηρούν επαφές με τους εθνικούς τους εμπειρογνώμονες με στόχο την υποστήριξη της σύστασης των ΚΟΕ.

Για τη διευκόλυνση της συνεργασίας, από το 2010 η Ευρωπόλ καλύπτει τα έξοδα αποστολής των εμπειρογνομόνων των αρμοδίων αρχών στα κράτη μέλη και τρίτα κράτη, ώστε να παρίστανται στις επιχειρησιακές συσκέψεις της, κατά τη διάρκεια των οποίων, μεταξύ άλλων, μπορεί να συζητηθεί η καταλληλότητα σύστασης ΚΟΕ για μια διεθνή υπόθεση.

2.2. Η νομική βάση για τη συμμετοχή της Ευρωπόλ σε ΚΟΕ

Το προσωπικό της Ευρωπόλ δύναται να συμμετέχει σε ΚΟΕ με βοηθητικό ρόλο. Το προσωπικό της Ευρωπόλ δύναται, εντός των ορίων που προβλέπει η νομοθεσία του κράτους μέλους στο οποίο δραστηριοποιείται η εκάστοτε ΚΟΕ και σύμφωνα με τη ρύθμιση, να παρέχει βοήθεια για όλες τις δραστηριότητες και να ανταλλάσσει πληροφορίες με όλα τα μέλη της ΚΟΕ. Το προσωπικό της Ευρωπόλ δεν συμμετέχει στη λήψη μέτρων καταναγκασμού.

2.3. Η επιχειρησιακή στήριξη της Ευρωπόλ στις ΚΟΕ

Η παροχή στήριξης από την Ευρωπόλ δεν προσδίδει προστιθέμενη αξία μόνο στο προπαρασκευαστικό στάδιο μιας ΚΟΕ, αλλά είναι εξίσου χρήσιμη σε όλα τα στάδια της.

- *Φάση σύστασης*

Για την αξιολόγηση της υπόθεσης, οι δυνατότητες της Ευρωπόλ είναι ιδιαίτερα κατάλληλες, καθώς οι πληροφορίες ασφαλείας και τα στοιχεία που διατίθενται για μια ενδεχόμενη υπόθεση ΚΟΕ μπορούν να ελεγχθούν με βάση τις βάσεις δεδομένων της Ευρωπόλ, γεγονός που συμβάλλει στον εντοπισμό περαιτέρω σχέσεων και δίνει στους αναλυτές της Ευρωπόλ τη δυνατότητα να σχηματίσουν πλήρη εικόνα μιας υπόθεσης, αντί να αξιολογήσουν μόνον βάσει της(ων) εθνικής(ών) προοπτικής(ών).

Ως εκ τούτου, η Ευρωπόλ διαθέτει εξαιρετικές δυνατότητες για:

- την παροχή διεθνούς εικόνας (μέσω της ανταλλαγής και ανάλυσης πληροφοριών),
- τον προσδιορισμό της κατάλληλης στήριξης (για την περαιτέρω ενίσχυση της συλλογής πληροφοριών ασφαλείας μέσω της εμπειρογνωμοσύνης και των γνώσεων),
- τη συμβολή στη σύνταξη της συμφωνίας ΚΟΕ και της ρύθμισης, την κατάρτιση του επιχειρησιακού σχεδίου δράσης και/ή τη διευκόλυνση της συζήτησης για τη μελλοντική πορεία μιας έρευνας από πλευράς τακτικής και τεχνικών παραμέτρων.

- *Επιχειρησιακή φάση*

Μέσω της λειτουργίας διαφόρων συστημάτων συλλογής και επεξεργασίας δεδομένων και χάρη στη φιλοξενία του δικτύου αξιωματικών συνδέσμων των κρατών μελών και όλων των τρίτων κρατών και των οργανισμών με τα(ους) οποία(ους) έχει υπογράψει συμφωνία συνεργασίας, η Ευρωπόλ διαθέτει τα μέσα για να παρέχει τα εξής:

- ταχεία πρόσβαση σε σχετικές πληροφορίες που είναι διαθέσιμες σε κράτη εκτός εκείνων στα οποία δραστηριοποιείται η ΚΟΕ,
- διευκόλυνση της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ συμμετεχόντων/ενδιαφερόμενων μερών μέσω ειδικού ασφαλούς δικτύου (SIENA),
- υλικοτεχνική, αναλυτική και εγκληματολογική υποστήριξη.

Κατά τη διάρκεια αυτής της επιχειρησιακής φάσης, η Ευρωπόλ μπορεί να βοηθήσει με τυχόν πρακτικά ζητήματα ή ζητήματα συντονισμού που προκύπτουν από τη λειτουργία της ΚΟΕ και με την ανταλλαγή πληροφοριών σε αυτό το πλαίσιο.

Στο στάδιο αυτό, η Ευρωπόλ παρέχει συχνά τη δυνατότητα χρήσης του ασφαλούς επιχειρησιακού κέντρου της, το οποίο βρίσκεται στην έδρα της, καθιστώντας έτσι δυνατό τον ταχύ συντονισμό σε πραγματικό χρόνο μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων παραγόντων, καθώς και παρέχοντας άμεση επιτόπια στήριξη με τη διάθεση ορισμένων τεχνικών εργαλείων για τη χρήση της ΚΟΕ.

Κατόπιν αιτήματος, η Ευρωπόλ αποστέλλει επιτόπου αναλυτές και ειδικούς για την υποστήριξη των εν εξελίξει ερευνών και επιχειρήσεων σε κράτη μέλη και τρίτα κράτη, παρέχοντας επίσης εξ αποστάσεως πρόσβαση στο ασφαλές δίκτυό της εκτός των εγκαταστάσεών της (κινητό γραφείο, εξοπλισμός εγκληματολογικής έρευνας κ.λπ.).

Τα συχνότερα προϊόντα ανάλυσης που παρέχει η Ευρωπόλ είναι οι εκθέσεις διασταύρωσης (CMRs), οι εκθέσεις επιχειρησιακής ανάλυσης (OARs) και οι εκθέσεις τεχνικής ανάλυσης.

- *Κλείσιμο της ΚΟΕ και ακόλουθες ενέργειες*

Η Ευρωπόλ διαθέτει τις εγκαταστάσεις της κατά την περάτωση διεθνούς έρευνας ή τη λήξη της λειτουργίας μιας ΚΟΕ συμβάλλοντας στην αξιολόγηση, την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και την καταγραφή των αποκομισθέντων διδαγμάτων για μελλοντικές υποθέσεις.

Οι δραστηριότητες των συμμετεχόντων κρατών μελών μπορούν επίσης να χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο επιχειρησιακής σύσκεψης, ιδίως με στόχο τη στήριξη νέων ερευνών που έχουν ξεκινήσει λόγω της ΚΟΕ.

3. Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF)

3.1. Αποστολή και εντολή

Η αποστολή της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) έχει τρεις πτυχές:

- προστατεύει τα οικονομικά συμφέροντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης διερευνώντας περιπτώσεις απάτης, διαφθοράς και κάθε άλλης παράνομης δραστηριότητας·
- εντοπίζει και ερευνά σοβαρές υποθέσεις σχετικές με την άσκηση επαγγελματικών καθηκόντων από τα μέλη και το προσωπικό των θεσμικών και λοιπών οργάνων και των οργανισμών της ΕΕ που μπορεί να επισύρουν πειθαρχική ή ποινική δίωξη· και
- υποστηρίζει τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της ΕΕ, και ιδιαίτερα την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, κατά την κατάρτιση και την εφαρμογή νομοθεσίας και πολιτικών για την καταπολέμηση της απάτης.

Η OLAF διαθέτει δημοσιονομική και διοικητική αυτονομία η οποία αποσκοπεί στην ανεξάρτητη λειτουργία της.

Επίσης, δέχεται όλο και περισσότερες πληροφορίες σχετικά με πιθανές περιπτώσεις απάτης και παρατυπίες από ευρύ φάσμα πηγών. Στις περισσότερες περιπτώσεις, οι πληροφορίες αυτές προκύπτουν από ελέγχους που διενεργούνται από τους υπευθύνους για τη διαχείριση ενωσιακών πόρων στα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της ΕΕ ή στα κράτη μέλη.

Οι ισχυρισμοί που υποβάλλονται στην OLAF αξιολογούνται αρχικά για να εξακριβωθεί αν εμπίπτουν στην αρμοδιότητά της και πληρούν τα κριτήρια για την έναρξη έρευνας.

Οι υποθέσεις έρευνας περιπτώσεων απάτης μπορούν να εντάσσονται στις ακόλουθες τρεις κατηγορίες:

Εσωτερικές έρευνες: Πρόκειται για διοικητικές έρευνες εντός των θεσμικών και λοιπών οργάνων της ΕΕ με σκοπό τον εντοπισμό περιπτώσεων απάτης, διαφθοράς και κάθε άλλης παράνομης δραστηριότητας εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των σοβαρών υποθέσεων σχετικών με την άσκηση επαγγελματικών καθηκόντων.

Εξωτερικές έρευνες: Οι εξωτερικές έρευνες είναι διοικητικές έρευνες εκτός των θεσμικών και λοιπών οργάνων της ΕΕ, οι οποίες αποσκοπούν στον εντοπισμό περιπτώσεων απάτης ή άλλων παρατυπιών από φυσικά και νομικά πρόσωπα.

Υποθέσεις συντονισμού: Η OLAF συμβάλλει σε έρευνες που διεξάγουν οι εθνικές αρχές ή άλλες υπηρεσίες της Κοινότητας διευκολύνοντας τη συλλογή και την ανταλλαγή πληροφοριών, καθώς και τις επαφές.

3.2. Η νομική βάση για τη συμμετοχή της OLAF σε ΚΟΕ

Το προσωπικό της OLAF δύναται να συμμετέχει με βοηθητικό ρόλο σε ΚΟΕ που έχουν συσταθεί για τομείς του εγκλήματος που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά της. Εντός των ορίων που προβλέπει η νομοθεσία για την OLAF²², το προσωπικό της δύναται να παρέχει βοήθεια για όλες τις δραστηριότητες και να ανταλλάσσει πληροφορίες με όλα τα μέλη της ΚΟΕ.

Η συμμετοχή της OLAF σε μια ΚΟΕ ορίζεται σε ρύθμιση που υπογράφεται μεταξύ του γενικού διευθυντή της OLAF και των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών που συμμετέχουν στην ΚΟΕ. Η ρύθμιση πρέπει να υπογραφεί ως παράρτημα της συμφωνίας ΚΟΕ.

Το προσωπικό της OLAF που συμμετέχει στην ΚΟΕ μπορεί να συνδράμει στη συλλογή πληροφοριών και να παρέχει εμπειρογνωμοσύνη στα μέλη της ομάδας σύμφωνα με τη νομοθεσία για την OLAF και λαμβάνοντας υπόψη το εθνικό δίκαιο του κράτους στο οποίο δραστηριοποιείται η ομάδα.

Η OLAF μπορεί να παρέχει τη συνδρομή και την εμπειρογνωμοσύνη που απαιτούνται για την επίτευξη των στόχων και του σκοπού της ΚΟΕ, όπως έχουν προσδιοριστεί από τον(ους) επικεφαλής της ομάδας. Παρέχει λοιπόν, μεταξύ άλλων, διοικητική, τεκμηριωτική και υλικοτεχνική, καθώς και στρατηγική, τεχνική και εγκληματολογική υποστήριξη, τακτική και επιχειρησιακή εμπειρογνωμοσύνη και συμβουλές στα μέλη της ΚΟΕ, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ή των επικεφαλής της ομάδας.

Το προσωπικό της OLAF δεν εφαρμόζει μέτρα καταναγκασμού. Εντούτοις, το συμμετέχον προσωπικό της OLAF μπορεί, υπό την καθοδήγηση του ή των επικεφαλής της ομάδας, να παρίσταται σε επιχειρησιακές δραστηριότητες της ΚΟΕ για να συμβουλευεί επί τόπου τα μέλη της ομάδας που εκτελούν τα καταναγκαστικά μέτρα και να τα συνδράμει, υπό τον όρο ότι δεν υπάρχουν νομικοί περιορισμοί σε εθνικό επίπεδο στο κράτος μέλος όπου λειτουργεί η ομάδα.

²² Όπως συγκροτήθηκε με την απόφαση 1999/352/ΕΚ, ΕΚΑΧ, Ευρατόμ της Επιτροπής, της 28ης Απριλίου 1999, για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF), όπως τροποποιήθηκε τελευταία με την απόφαση (ΕΕ) 2015/512 της Επιτροπής, της 25ης Μαρτίου 2015, και σύμφωνα με την εντολή που έλαβε με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95, της 18ης Δεκεμβρίου 1995, σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (εφεξής «νομοθεσία για την OLAF»).

Το κράτος μέλος στο οποίο πραγματοποιούνται τα μέτρα έρευνας είναι υπεύθυνο για τη διάθεση του τεχνικού εξοπλισμού (χώροι για γραφεία, τηλεπικοινωνίες κ.λπ.) που είναι απαραίτητος για την άσκηση των καθηκόντων και επωμίζεται το σχετικό κόστος. Τα εν λόγω κράτη μέλη εξασφαλίζουν επίσης την επικοινωνία μεταξύ γραφείων και όποιον άλλο τεχνικό εξοπλισμό είναι απαραίτητος για την (κρυπτογραφημένη) ανταλλαγή δεδομένων. Οι δαπάνες αυτές καλύπτονται από τα κράτη μέλη.

Η OLAF καλύπτει το κόστος που προκύπτει από τη συμμετοχή του προσωπικού της στην ΚΟΕ.

3.3. Η στήριξη της OLAF στις ΚΟΕ

- *Επιχειρησιακή φάση*

Το προσωπικό της OLAF μπορεί να συμμετέχει με βοηθητικό ρόλο σε ΚΟΕ στο πλαίσιο διοικητικής έρευνας της OLAF, η οποία μπορεί να ανήκει στις εξής κατηγορίες:

Εσωτερικές έρευνες

Η OLAF διενεργεί διοικητικές έρευνες εντός των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 για την OLAF και στις αποφάσεις που έχουν εκδώσει τα αντίστοιχα θεσμικά και λοιπά όργανα και οι οργανισμοί της ΕΕ. Το προσωπικό της OLAF δικαιούται να διενεργεί εξακριβώσεις σε εγκαταστάσεις και έχει πρόσβαση σε κάθε σχετική πληροφορία, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που τηρούνται σε βάσεις δεδομένων θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών. Επιπλέον, μπορεί να λαμβάνει αντίγραφο κάθε σχετικού εγγράφου και να διενεργεί ψηφιακή εγκληματολογική ανάλυση.

Εξωτερικές έρευνες

Για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η OLAF ασκεί τις εξουσίες που της έχουν ανατεθεί με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 και τον κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 για τη διενέργεια επιτόπου ελέγχων και εξακριβώσεων στα κράτη μέλη και, σύμφωνα με τις ισχύουσες συμφωνίες συνεργασίας και αμοιβαίας συνδρομής και άλλα ισχύοντα νομικά μέσα, σε τρίτα κράτη και σε εγκαταστάσεις διεθνών οργανισμών. Τα οικεία κράτη μέλη μεριμνούν ώστε, σύμφωνα με τον κανονισμό αριθ. 2185/96, οι υπάλληλοι της OLAF να έχουν πρόσβαση, υπό τις αυτές συνθήκες και προϋποθέσεις με τις αρμόδιες αρχές τους και σύμφωνα με τις διατάξεις του εθνικού τους δικαίου, σε κάθε πληροφορία και έγγραφο που αφορούν την ερευνώμενη υπόθεση και αποδεικνύονται αναγκαίες για την ορθή και αποτελεσματική διεξαγωγή των επιτόπιων ελέγχων και εξακριβώσεων. Το προσωπικό της OLAF μπορεί να πραγματοποιεί διερευνητικές αποστολές σε τρίτες χώρες στις περιπτώσεις που τα αποδεικτικά στοιχεία που απαιτούνται για να διαπιστωθεί η ύπαρξη απάτης, διαφθοράς ή άλλης παράνομης δραστηριότητας δεν είναι διαθέσιμα στα κράτη μέλη. Οι αποστολές σε τρίτα κράτη θα πρέπει να πραγματοποιούνται με τη συμφωνία και τη συνεργασία των αρμόδιων αρχών του οικείου τρίτου κράτους και μπορεί να αφορούν περιπτώσεις απάτης, διαφθοράς ή άλλης παράνομης δραστηριότητας στους ακόλουθους τομείς:

Τελωνεία

Παραδοσιακοί ίδιοι πόροι

Δαπάνες πόρων της ΕΕ

Δαπάνες πόρων της ΕΕ μέσω διεθνών οργανισμών ή χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων ή κεφαλαίων που διαχειρίζεται θεσμικό ή άλλο όργανο ή οργανισμός της ΕΕ

Στο πλαίσιο του ρόλου της στον συντονισμό της καταπολέμησης της απάτης σε επίπεδο ΕΕ, η OLAF συνεργάζεται στενά με τους ομολόγους της, όπως η αστυνομία, τα τελωνεία και τα δικαστικά όργανα, τόσο εντός όσο και εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προκειμένου να διασφαλίσει την ταχεία ανταλλαγή πληροφοριών και άμεσες επακόλουθες ενέργειες, μέσω ενός δικτύου υπηρεσιών συντονισμού για την καταπολέμηση της απάτης (AFCOS).

Επιπλέον, η OLAF μπορεί να παρέχει εμπειρογνωμοσύνη σχετικά με το αντικείμενο της έρευνας και τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις που ισχύουν στα κράτη μέλη.

- *Κλείσιμο της ΚΟΕ και ακόλουθες ενέργειες*

Μόλις ολοκληρωθούν όλες οι ερευνητικές δραστηριότητες, καταρτίζεται τελική έκθεση, η οποία θα πρέπει να περιλαμβάνει όλα τα πορίσματα και τα συμπεράσματα που συνάχθηκαν κατά τη διάρκεια μιας έρευνας ή υπόθεσης συντονισμού. Στην τελική έκθεση παρατίθενται επίσης τα μέτρα που έχουν ληφθεί για να διασφαλιστεί η τήρηση των διαδικαστικών εγγυήσεων (συμπεριλαμβανομένης της προστασίας των δεδομένων) και ο σεβασμός των δικαιωμάτων των ενδιαφερόμενων προσώπων, και αναλύονται τυχόν παρατηρήσεις που έχει υποβάλει το ενδιαφερόμενο πρόσωπο σε σχέση με γεγονότα που το αφορούν.

Η έκθεση συνοδεύεται από συστάσεις του γενικού διευθυντή σχετικά με την ανάγκη λήψης μέτρων. Οι εν λόγω συστάσεις αναφέρουν, εφόσον χρειάζεται, τυχόν πειθαρχικές, διοικητικές, δημοσιονομικές και/ή δικαστικές ενέργειες στις οποίες πρέπει να προβεί το σχετικό θεσμικό ή άλλο όργανο ή οργανισμός της ΕΕ, καθώς και οι αρμόδιες αρχές των ενδιαφερόμενων κρατών μελών, και προσδιορίζουν το εκτιμώμενο ποσό που πρέπει να ανακτηθεί, καθώς και τον προκαταρκτικό νομικό χαρακτηρισμό των διαπιστωθέντων περιστατικών.

Κατά τη κατάρτιση των εν λόγω εκθέσεων και συστάσεων, οι ερευνητές της OLAF λαμβάνουν υπόψη το εθνικό δίκαιο του οικείου κράτους μέλους. Οι εκθέσεις που συντάσσονται με τον τρόπο αυτό αποτελούν, όπως οι διοικητικές εκθέσεις των εθνικών διοικητικών ελεγκτών και υπό τους ίδιους όρους, αποδεικτικά στοιχεία παραδεκτά στις διοικητικές ή δικαστικές διαδικασίες του κράτους μέλους στο οποίο η χρησιμοποίησή τους αποδεικνύεται αναγκαία. Υπάγονται στους ίδιους κανόνες αξιολόγησης με εκείνους που εφαρμόζονται στις διοικητικές εκθέσεις των εθνικών διοικητικών ελεγκτών και έχουν την αυτή αποδεικτική ισχύ με αυτές τις εκθέσεις.

Παράρτημα III - Υπόδειγμα συμφωνίας για τη σύσταση κοινής ομάδας έρευνας ([ΕΕ C 18, 19.1.2017, σ. 1-9](#))

Σύμφωνα με:

[Να αναφερθούν εδώ οι ισχύουσες νομικές βάσεις, οι οποίες μπορούν να ληφθούν –αλλά όχι αποκλειστικά– από τις κατωτέρω πράξεις:

- Άρθρο 13 της σύμβασης, της 29ης Μαΐου 2000, για την αμοιβαία δικαστική συνδρομή επί ποινικών υποθέσεων μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης 2000¹.
- Απόφαση πλαίσιο του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2002, σχετικά με τις κοινές ομάδες έρευνας².
- Άρθρο 1 της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Δημοκρατίας της Ισλανδίας και του Βασιλείου της Νορβηγίας σχετικά με την εφαρμογή ορισμένων διατάξεων της σύμβασης της 29ης Μαΐου 2000 για την αμοιβαία δικαστική συνδρομή επί των ποινικών υποθέσεων μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του προσαρτώμενου σε αυτήν πρωτοκόλλου του 2001, της 29ης Δεκεμβρίου 2003³.
- Άρθρο 5 της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής σχετικά με την αμοιβαία δικαστική συνδρομή⁴.
- Άρθρο 20 του δεύτερου πρόσθετου Πρωτοκόλλου στην ευρωπαϊκή σύμβαση περί αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής επί ποινικών υποθέσεων της 20ής Απριλίου 1959⁵.
- Άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχείο γ) της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών κατά της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών φαρμάκων και ψυχοτρόπων ουσιών (1988)⁶.
- Άρθρο 19 της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών κατά του Διεθνικού Οργανωμένου Εγκλήματος (2000)⁷.
- Άρθρο 49 της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών κατά της Διαφθοράς (2003)⁸.
- Άρθρο 27 της Σύμβασης Αστυνομικής Συνεργασίας για τη Νοτιοανατολική Ευρώπη (2006)⁹.

¹ ΕΕ C 197, 12.7.2000, σ. 3.

² ΕΕ L 162, 20.6.2002, σ. 1.

³ ΕΕ L 26, 29.1.2004, σ. 3.

⁴ ΕΕ L 181, 19.7.2003, σ. 34.

⁵ Συλλογή Ευρωπαϊκών Συνθηκών αριθ. 182.

⁶ United Nations Treaty Series, τόμος 1582, σ. 95.

⁷ United Nations Treaty Series, τόμος 2225, σ. 209, έγγρ. A/RES/55/25.

⁸ United Nations Treaty Series, τόμος 2349, σ. 41, έγγρ. A/58/422.

⁹ Καταχώριση στη Γραμματεία των Ηνωμένων Εθνών: Αλβανία, 3 Ιουνίου 2009, αριθ. 46240.

1. Μέρη της συμφωνίας

Συνάπτεται συμφωνία για τη σύσταση κοινής ομάδας έρευνας (εφεξής «ΚΟΕ») μεταξύ των ακόλουθων μερών:

1.[Όνομασία του πρώτου αρμόδιου φορέα/αρχής κράτους ως μέρους της συμφωνίας]

και

2.[Όνομασία του δεύτερου αρμόδιου φορέα/αρχής κράτους ως μέρους της συμφωνίας]

Τα μέρη της παρούσας συμφωνίας μπορούν να αποφασίζουν, με κοινή συναίνεση, να καλούν φορείς ή αρχές άλλων κρατών να καταστούν μέρη της παρούσας συμφωνίας.

2. Σκοπός της ΚΟΕ

Η παρούσα συμφωνία αφορά τη σύσταση ΚΟΕ για τον εξής σκοπό:

[Να περιγραφεί ο συγκεκριμένος σκοπός σύστασης της ΚΟΕ.

Η περιγραφή αυτή θα πρέπει να περιλαμβάνει τις περιστάσεις του υπό διερεύνηση εγκλήματος ή εγκλημάτων στα εμπλεκόμενα κράτη (ημερομηνία, τόπος και φύση) και, ανάλογα με την περίπτωση, να αναφέρεται στις τρέχουσες εγχώριες διαδικασίες. Οι αναφορές σε προσωπικά δεδομένα σχετικά με την υπόθεση θα περιορίζονται στο ελάχιστο.

Σε αυτό το τμήμα θα πρέπει να περιγράφονται επίσης συνοπτικά οι στόχοι της ΚΟΕ (συμπεριλαμβανομένων π.χ. της συλλογής αποδεικτικών στοιχείων, της συντονισμένης σύλληψης υπόπτων, της δέσμευσης περιουσιακών στοιχείων κλπ.). Στο πλαίσιο αυτό, τα μέρη θα πρέπει να εξετάσουν το ενδεχόμενο να συμπεριλάβουν την έναρξη και την περάτωση μιας οικονομικής έρευνας ως έναν από τους στόχους της ΚΟΕ¹⁰.]

¹⁰ Τα μέρη θα πρέπει να βασιστούν, στο πλαίσιο αυτό, στα συμπεράσματα του Συμβουλίου και στο σχέδιο δράσης για τα επόμενα βήματα σχετικά με τη διερεύνηση χρηματοοικονομικών συναλλαγών (έγγραφο 10125/16 + COR1 του Συμβουλίου)

3. Χρονική διάρκεια της παρούσας συμφωνίας

Τα μέρη συμφωνούν ότι η ΚΟΕ θα επιχειρεί για **[να προστεθεί η συγκεκριμένη διάρκεια]**, αρχής γενομένης από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας.

Η παρούσα συμφωνία αρχίζει να ισχύει όταν υπογραφεί από το τελευταίο μέρος της ΚΟΕ. Η περίοδος αυτή μπορεί να παραταθεί με κοινή συμφωνία.

4. Κράτη στα οποία θα επιχειρεί η ΚΟΕ

Η ΚΟΕ θα επιχειρεί στα κράτη που είναι μέρη της παρούσας συμφωνίας.

Η ομάδα πραγματοποιεί τις εργασίες της σύμφωνα με το δίκαιο των κρατών στα οποία επιχειρεί σε οποιαδήποτε στιγμή.

5. Επικεφαλής της ΚΟΕ

Οι επικεφαλής της ομάδας είναι εκπρόσωποι των αρμόδιων αρχών που συμμετέχουν σε ποινικές έρευνες από τα κράτη στα οποία επιχειρεί η ομάδα σε οποιαδήποτε στιγμή, και τα μέλη της ΚΟΕ εκτελούν τα καθήκοντά τους υπό την καθοδήγησή τους.

Τα μέρη έχουν ορίσει τα ακόλουθα πρόσωπα για να ενεργούν ως επικεφαλής της ΚΟΕ:

Όνομα	Θέση/Βαθμός	Αρχή/Υπηρεσία	Κράτος

Εάν κάποιος από τα προαναφερόμενα πρόσωπα κωλύεται να εκτελέσει τα καθήκοντά του, ορίζεται πάραυτα αντικαταστάτης. Γραπτή γνωστοποίηση της εν λόγω αντικατάστασης παρέχεται σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη και προσαρτάται στην παρούσα συμφωνία.

6. Μέλη της ΚΟΕ

Επιπλέον των προσώπων που αναφέρονται στο σημείο 5, κατάλογος με τα μέλη της ΚΟΕ παρέχεται από τα μέρη σε ειδικό παράρτημα της παρούσας συμφωνίας¹¹.

Εάν οποιοδήποτε από τα μέλη ΚΟΕ κωλύεται να εκτελέσει τα καθήκοντά του, ορίζεται πάραυτα αντικαταστάτης του, με γραπτή γνωστοποίηση την οποία αποστέλλει ο αρμόδιος επικεφαλής της ΚΟΕ.

7. Συμμετέχοντες στην ΚΟΕ

Τα μέρη συμφωνούν να συμπεριλάβουν **[να προστεθεί εδώ π.χ. η Eurojust, η Ευρωπόλ, η OLAF κ.λπ.]** ως συμμετέχοντες στην ΚΟΕ. Οι ειδικές ρυθμίσεις για τη συμμετοχή **[να αναγραφεί η ονομασία]** θα ενσωματωθούν στο σχετικό προσάρτημα της παρούσας συμφωνίας.

¹¹ Όταν χρειάζεται, η ΚΟΕ μπορεί να περιλαμβάνει εθνικούς εμπειρογνώμονες για την ανάκτηση περιουσιακών στοιχείων.

8. Συλλογή πληροφοριών και αποδεικτικών στοιχείων

Οι επικεφαλής της ΚΟΕ μπορούν να συμφωνούν επί ειδικών διαδικασιών που πρέπει να ακολουθούνται για τη συλλογή πληροφοριών και αποδεικτικών στοιχείων από την ΚΟΕ στα κράτη στα οποία δραστηριοποιείται.

Τα μέρη αναθέτουν στους επικεφαλής της ΚΟΕ την παροχή συμβουλών για την απόκτηση αποδεικτικών στοιχείων.

9. Πρόσβαση στις πληροφορίες και τα αποδεικτικά στοιχεία

Οι επικεφαλής της ΚΟΕ διευκρινίζουν τις διεργασίες και τις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούνται όσον αφορά τη μεταξύ τους ανταλλαγή πληροφοριών και αποδεικτικών στοιχείων που έχουν ληφθεί στο πλαίσιο της ΚΟΕ σε κάθε κράτος μέλος.

[Επιπλέον, τα μέρη μπορούν να συμφωνήσουν επί ρήτρας περιέχουσας ειδικότερους κανόνες περί πρόσβασης, χειρισμού και χρήσης πληροφοριών και αποδεικτικών στοιχείων. Η ρήτρα αυτή μπορεί, συγκεκριμένα, να θεωρηθεί κατάλληλη όταν η ΚΟΕ δεν βασίζεται ούτε στη σύμβαση της ΕΕ ούτε στην απόφαση-πλαίσιο (οι οποίες περιλαμβάνουν ήδη ειδικές διατάξεις ως προς αυτό το θέμα –βλ. άρθρο 13 παράγραφος 10 της σύμβασης).]

10. Ανταλλαγή πληροφοριών και αποδεικτικών στοιχείων που έχουν ληφθεί πριν από την ΚΟΕ

Πληροφορίες ή αποδεικτικά στοιχεία που είναι ήδη διαθέσιμα κατά τη χρονική στιγμή της έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας και σχετίζονται με την έρευνα που περιγράφεται στην παρούσα συμφωνία, μπορούν να χρησιμοποιούνται από κοινού μεταξύ των μερών στο πλαίσιο της παρούσας συμφωνίας.

11. Πληροφορίες και αποδεικτικά στοιχεία που λαμβάνονται από κράτη που δεν συμμετέχουν στην ΚΟΕ

Εάν προκύψει ανάγκη για αποστολή αιτήματος αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής προς κράτος που δεν συμμετέχει στην ΚΟΕ, το αιτούν κράτος επιδιώκει τη συμφωνία του κράτους προς το οποίο υποβάλλεται το αίτημα, όσον αφορά την ανταλλαγή, με το άλλο μέρος/τα άλλα μέρη της ΚΟΕ, των πληροφοριών ή των αποδεικτικών στοιχείων που λαμβάνονται κατόπιν εκτέλεσης του αιτήματος.

12. Ειδικές ρυθμίσεις για τα αποσπασμένα μέλη

[Εφόσον κρίνεται ενδεδειγμένο, τα μέρη μπορούν, δυνάμει της παρούσας ρήτρας, να συμφωνήσουν επί των ειδικών προϋποθέσεων υπό τις οποίες τα αποσπασμένα μέλη μπορούν:

- να εκτελούν έρευνες, συμπεριλαμβανομένων, κυρίως, των μέτρων καταναγκασμού, στο κράτος διεξαγωγής επιχειρήσεων (εάν κριθεί ενδεδειγμένο, οι εθνικές νομοθεσίες μπορούν να αναφερθούν σε αυτό το σημείο ή, εναλλακτικά, να προσαρτηθούν στην παρούσα συμφωνία)*
- να αιτούνται μέτρα προς εκτέλεση στο κράτος απόσπασης*
- να μοιράζονται πληροφορίες που συλλέγει η ομάδα*
- να φέρουν/χρησιμοποιούν όπλα]*

13. Τροποποιήσεις της συμφωνίας

Η παρούσα συμφωνία μπορεί να τροποποιηθεί με κοινή συναίνεση των μερών. Εκτός εάν άλλως δηλώνεται στην παρούσα συμφωνία, τροποποιήσεις μπορούν να επέρχονται σε οποιαδήποτε γραπτή μορφή συμφωνήσουν τα μέρη¹².

14. Διαβούλευση και συντονισμός

Τα μέρη διαβουλεύονται μεταξύ τους όταν απαιτείται για τον συντονισμό των δραστηριοτήτων της ομάδας, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, των εξής περιπτώσεων:

- της επανεξέτασης της προόδου που έχει σημειωθεί και των επιδόσεων της ομάδας
- της χρονικής στιγμής και της μεθόδου επέμβασης των αρμοδίων για τη διεξαγωγή της έρευνας
- του καλύτερου τρόπου ανάληψης ενδεχόμενων δικαστικών διαδικασιών, της εξέτασης του κατάλληλου τύπου διεξαγωγής της δίκης, καθώς και της δήμευσης.

15. Επικοινωνία με τα μέσα ενημέρωσης

Εάν προβλέπεται επικοινωνία με τα μέσα ενημέρωσης, η χρονική στιγμή και το περιεχόμενο της συμφωνούνται από τα μέρη και τηρούνται από τους συμμετέχοντες.

16. Αξιολόγηση

Τα μέρη μπορούν να εξετάσουν το ενδεχόμενο αξιολόγησης των επιδόσεων της ΚΟΕ, της βέλτιστης πρακτικής που χρησιμοποιήθηκε και των διδαγμάτων που αντλήθηκαν. Για την πραγματοποίηση αυτής της αξιολόγησης μπορεί να διεξαχθεί ειδική συνεδρίαση.

[Σε αυτό το πλαίσιο, τα μέρη μπορούν να χρησιμοποιήσουν το ειδικό έντυπο [αξιολόγησης ΚΟΕ](#) που έχει εκπονηθεί από το Ενωσιακό Δίκτυο Εμπειρογνομών ΚΟΕ. Μπορεί να ζητηθεί ενωσιακή χρηματοδότηση προς στήριξη της συνεδρίασης αξιολόγησης.]

17. Ειδικές ρυθμίσεις

[Να προστεθούν, εάν συντρέχει η περίπτωση. Ακολουθεί ενδεικτική επισήμανση ορισμένων τομέων που μπορούν να περιγραφούν αναλυτικότερα.]

17.1. Κανόνες κοινοποίησης

[Τα μέρη ενδεχομένως να επιθυμούν να διευκρινίσουν εδώ τους εφαρμοστέους εθνικούς κανόνες κοινοποίησης στην υπεράσπιση ή/και να προσαρτήσουν αντίγραφο ή περίληψη αυτών.]

¹² Παραδείγματα διατυπώσεων παρατίθενται στα προσαρτήματα 2 και 3.

17.2. Διαχείριση περιουσιακών στοιχείων / ρυθμίσεις ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων

17.3. Ευθύνη

[Τα μέρη ενδεχομένως να επιθυμούν να ρυθμίσουν αυτό το θέμα, ιδίως όταν η ΚΟΕ δεν βασίζεται ούτε στη σύμβαση της ΕΕ ούτε στην απόφαση-πλαίσιο (οι οποίες περιλαμβάνουν ήδη ειδικές σχετικές διατάξεις –βλέπε άρθρα 15 και 16 της σύμβασης).]

18. Οργανωτικές ρυθμίσεις

[Να προστεθούν, εάν συντρέχει η περίπτωση. Ακολουθεί ενδεικτική επισήμανση ορισμένων τομέων που μπορούν να περιγραφούν αναλυτικότερα.]

18.1. Εγκαταστάσεις (χώροι γραφείων, οχήματα, λοιπός τεχνικός εξοπλισμός)

18.2. Έξοδα/δαπάνες/ασφάλιση

18.3. Οικονομική στήριξη των ΚΟΕ

[Σύμφωνα με αυτή τη ρήτρα, τα μέρη μπορούν να συμφωνήσουν επί ειδικών ρυθμίσεων που αφορούν καθήκοντα και αρμοδιότητες εντός της ομάδας, ως προς την υποβολή αιτήσεων για ενωσιακή χρηματοδότηση.]

18.4. Γλώσσα επικοινωνίας

[Τόπος υπογραφής], [ημερομηνία]

[Υπογραφές όλων των μερών]

Προσάρτημα Ι

ΣΤΟ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΟΙΝΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Συμμετέχοντες στην ΚΟΕ

Συμφωνία με την Ευρωπόλ/τη Eurojust/την Επιτροπή (OLAF), όργανα που είναι αρμόδια δυνάμει διατάξεων που θεσπίστηκαν στο πλαίσιο των Συνθηκών και άλλα διεθνή όργανα.

1. Συμμετέχοντες στην ΚΟΕ

Στην ΚΟΕ συμμετέχουν τα εξής πρόσωπα:

Όνομα	Θέση/Βαθμός	Οργανισμός

[Να προστεθεί η ονομασία του κράτους μέλους] αποφάσισε ότι το εθνικό του μέλος Eurojust θα συμμετέχει στην κοινή ομάδα έρευνας, εκ μέρους της Eurojust/ως αρμόδια εθνική αρχή¹

Εάν κάποιο από τα προαναφερόμενα πρόσωπα κωλύεται να εκτελέσει τα καθήκοντά του, ορίζεται αντικαταστάτης. Γραπτή γνωστοποίηση της εν λόγω αντικατάστασης παρέχεται σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη και προσαρτάται στην παρούσα συμφωνία.

2. Ειδικές ρυθμίσεις

Η συμμετοχή των προαναφερόμενων προσώπων υπόκειται στους κάτωθι όρους και εξυπηρετεί μόνον τους κάτωθι σκοπούς:

2.1. Πρώτος συμμετέχων στη συμφωνία

- 2.1.1. Σκοπός συμμετοχής
- 2.1.2. Παρεχόμενα δικαιώματα (εάν υπάρχουν)
- 2.1.3. Διατάξεις σχετικά με το κόστος
- 2.1.4. Σκοπός και πεδίο εφαρμογής της συμμετοχής

2.2. Δεύτερος συμμετέχων στη συμφωνία (εάν υπάρχει)

- 2.2.1.

¹ Να διαγραφεί κατά το δέον.

3. Όροι συμμετοχής του προσωπικού της Ευρωπόλ

- 3.1. Το προσωπικό της Ευρωπόλ που συμμετέχει στην κοινή ομάδα έρευνας επικουρεί όλα τα μέλη της ομάδας και παρέχει ολόκληρο το φάσμα των βοηθητικών υπηρεσιών της Ευρωπόλ στην κοινή έρευνα, όπως προβλέπεται και σύμφωνα με τον κανονισμό της Ευρωπόλ. Δεν εφαρμόζει μέτρα καταναγκασμού. Εντούτοις, το συμμετέχον προσωπικό της Ευρωπόλ μπορεί, εάν λάβει εντολή και υπό την καθοδήγηση του ή των επικεφαλής της ομάδας, να παρίσταται σε επιχειρησιακές δραστηριότητες της κοινής ομάδας έρευνας, προκειμένου να συμβουλευτεί και να συνδράμει επιτόπου τα μέλη της ομάδας που εκτελούν μέτρα καταναγκασμού, υπό τον όρο ότι δεν υπάρχουν νομικοί περιορισμοί σε εθνικό επίπεδο στο κράτος που επιχειρεί η ομάδα.
- 3.2. Το άρθρο 11 στοιχείο α) του Πρωτοκόλλου περί των προνομίων και ασυλιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν ισχύει για το προσωπικό της Ευρωπόλ κατά τη διάρκεια της συμμετοχής του στην ΚΟΕ². Κατά τη διάρκεια των εργασιών της ΚΟΕ, τα μέλη του προσωπικού της Ευρωπόλ υπόκεινται, σε σχέση με αξιόποινες πράξεις που έχουν διαπραχθεί σε βάρος τους ή από τα μέλη αυτά, στην εθνική νομοθεσία του κράτους μέλους διεξαγωγής επιχειρήσεων, η οποία ισχύει για τα πρόσωπα που ασκούν ανάλογα καθήκοντα.
- 3.3. Το προσωπικό της Ευρωπόλ μπορεί να έχει απευθείας επαφές με μέλη της ΚΟΕ και να παρέχει σε όλα τα μέλη της ΚΟΕ κάθε απαραίτητη πληροφορία σύμφωνα με τον κανονισμό της Ευρωπόλ.

² Πρωτόκολλο περί των προνομίων και ασυλιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ενοποιημένη απόδοση)
([EE C 326, 26.10.2012, σ. 266](#))

Προσάρτημα II

ΣΤΟ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΟΙΝΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Συμφωνία για την παράταση κοινής ομάδας έρευνας

Τα μέρη συμφώνησαν να παρατείνουν την κοινή ομάδα έρευνας (εφεξής «ΚΟΕ») η οποία συστάθηκε με τη συμφωνία της **[ημερομηνία]**, που υπεγράφη στ **[τόπος υπογραφής]**, αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται.

Τα μέρη θεωρούν ότι η ΚΟΕ θα πρέπει να παραταθεί πέραν της χρονικής περιόδου για την οποία συστάθηκε **[ημερομηνία λήξης της χρονικής περιόδου]**, εφόσον ο σκοπός της όπως ορίζεται στο **άρθρο [άρθρο σχετικά με τον σκοπό της ΚΟΕ]** δεν έχει ακόμη επιτευχθεί.

Οι περιστάσεις που επιτάσσουν την παράταση της ΚΟΕ εξετάστηκαν ενδελεχώς από όλα τα μέρη. Η παράταση της ΚΟΕ θεωρείται ουσιαστικής σημασίας για την επίτευξη του σκοπού για τον οποίον συστάθηκε η ΚΟΕ.

Συνεπώς, η ΚΟΕ θα παραμείνει επιχειρησιακή για πρόσθετη περίοδο **[να αναφερθεί η συγκεκριμένη διάρκεια]** από την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας. Η εν λόγω χρονική περίοδος μπορεί να παραταθεί εκ νέου με κοινή συναίνεση των μερών.

Ημερομηνία/Υπογραφή

Προσάρτημα III

ΣΤΟ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΟΙΝΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Τα μέρη συμφώνησαν να τροποποιήσουν τη γραπτή συμφωνία για τη σύσταση κοινής ομάδας έρευνας (εφεξής «ΚΟΕ») της [ημερομηνία] που υπεγράφη στ [τόπος], αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται.

Οι υπογράφωντες συμφώνησαν ότι τα ακόλουθα άρθρα τροποποιούνται ως εξής:

1. (Τροποποίηση ...)
2. (Τροποποίηση ...)

Οι περιστάσεις που επιτάσσουν την τροποποίηση της συμφωνίας για τη σύσταση ΚΟΕ εξετάστηκαν ενδελεχώς από όλα τα μέρη. Η τροποποίηση της συμφωνίας για τη σύσταση ΚΟΕ θεωρείται ουσιαστικής σημασίας για την επίτευξη του σκοπού για τον οποίον συστάθηκε η ΚΟΕ.

Ημερομηνία/Υπογραφή

Παράρτημα IV - Κατάλογος ελέγχου για τον σχεδιασμό και τον συντονισμό επιχειρησιακών δραστηριοτήτων

1. Γενικά θέματα

Για να μπορεί η ομάδα να λειτουργεί αποτελεσματικά, οι εταίροι της ΚΟΕ θα μπορούσαν ενδεχομένως να συμφωνήσουν, εάν δεν περιλαμβάνονται ήδη στη συμφωνία ΚΟΕ, σε πρακτικές διευθετήσεις που αφορούν, μεταξύ άλλων, τα εξής:

ερευνητικοί στόχοι (βραχυπρόθεσμοι και μεσοπρόθεσμοι).

Ανταλλαγή πληροφοριών και αποδεικτικών στοιχείων: διάλογο επικοινωνίας και συχνότητα, δηλ. χρήση του δικτύου SIENA μέσω της Ευρωπόλ ως ασφαλούς μέσου κοινοποίησης προσωπικών ή ευαίσθητων στοιχείων ή του ασφαλούς ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που παρέχεται με τον εξοπλισμό της Eurojust.

Συντονισμός μέτρων έρευνας: συχνότητα και λεπτομέρειες (φυσική παρουσία ή με σύνδεση μέσω βίντεο) των επιχειρησιακών ενημερώσεων.

Ρόλος των αποσπασμένων μελών: χρονικός προγραμματισμός και διάρκεια της απόσπασης· πιθανά καθήκοντα στο κράτος λειτουργίας.

Διοίκηση και διοικητική μέριμνα: γλώσσα εργασίας, εξοπλισμός (χώροι γραφείων, οχήματα, εξοπλισμός πληροφορικής κ.λπ.), πόροι, προσωπικό.

Απαιτήσεις σχετικά με την κοινοποίηση και το παραδεκτό: διευκρίνιση των αντίστοιχων εγχώριων κανόνων και προσδιορισμός ενδεχομένως σχετικών ειδικών απαιτήσεων στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων της ΚΟΕ.

Χρηματοδοτική στήριξη: ρόλοι και αρμοδιότητες για την υποβολή αιτήσεων χρηματοδότησης και αιτήσεων επιστροφής δαπανών.

Στρατηγικές δίωξης: ρυθμίσεις περί δικαιοδοσίας, συμπεριλαμβανομένης της ενδεχόμενης διαβίβασης των δικογραφιών.

2. Θέματα που άπτονται του εγκλήματος

Οι εταίροι των ΚΟΕ επιθυμούν ενδεχομένως να εξετάσουν τις συμπληρωματικές αυτές ρυθμίσεις για τα ακόλουθα αδικήματα:

Εμπορία ανθρώπων: ειδικές ρυθμίσεις για την υποστήριξη των θυμάτων·

Εμπορία ναρκωτικών: χειρισμός και περαιτέρω εγκληματολογική εξέταση δειγμάτων, συμπεριλαμβανομένης της κάλυψης των δαπανών·

Παραχάραξη και κιβδηλεία του ευρώ: συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και/ή τις εθνικές τράπεζες, καθώς και με την ομάδα της Ευρωπόλ για την πλαστογραφία χρημάτων·

Νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και την ανάκτηση περιουσιακών στοιχείων: συντονισμός της συνεργασίας με τρίτα κράτη· ειδικές ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση της οικονομικής διάστασης των ερευνών, ρυθμίσεις για τον εντοπισμό, τη δέσμευση, την κατάσχεση, τη διαχείριση και τη διανομή περιουσιακών στοιχείων μεταξύ των εταίρων της ΚΟΕ (και, κατά περίπτωση, με κράτη που δεν συμμετέχουν στην ΚΟΕ), συμπεριλαμβανομένης της ανάγκης λήψης επειγόντων μέτρων για την αποτροπή της εξαφάνισης των περιουσιακών στοιχείων, τη χρήση των υφιστάμενων δικτύων (όπως το CARIN και άλλα περιφερειακά δίκτυα ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων)·

Πλαστογράφιση: όροι συμμετοχής ιδιωτικών φορέων, έναρξη και συντονισμός οικονομικών ερευνών·

Έγκλημα κατά της ιδιοκτησίας: αποθήκευση κατασχεθέντων αντικειμένων, συμπεριλαμβανομένου του επιμερισμού των δαπανών αποθήκευσης·

Έγκλημα στον κυβερνοχώρο: όροι συμμετοχής ιδιωτικών φορέων, συμμετοχή τρίτων κρατών·

Εάν απαιτούνται διευκρινίσεις για συγκεκριμένες πτυχές των διαφόρων τύπων αδικημάτων, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθυνθούν στους εμπειρογνώμονες και τους αναλυτές της Ευρωπόλ, καθώς και στις εθνικές θυρίδες της Eurojust, ενώ μπορούν να βρεθούν λύσεις κατά τη διάρκεια των επιχειρησιακών συσκέψεων ή των συνεδριάσεων συντονισμού (βλ. ανωτέρω παράρτημα II).